

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 7

letnik 6

september 2000

LaMaS
 RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
 Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica

TEL: 061/769-040, GSM1: 041/661-972

FAX: 061/769-045, GSM2: 041/612-923

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente,...

Programi za podjetja in sam.podjetnike,...

... za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si>e-mail: lamas@lamas.si

PETDESET LET USPEŠNEGA IN BOGATEGA DELOVANJA

gimnazije Josipa Jurčiča smo počastili v soboto, 7.10.2000. Slovesnosti so se začele v stiškem samostanu, kjer je minister za šolstvo in šport dr. Lovro Šturm odkril spominsko ploščo ob vhodu v nekdanje gimnazijske prostore. Osrednja proslava se je zaradi slabega vremena odvijala v telovadnici sedanje srednje šole. Udeležili so se številni nekdanji in sedanji dijaki, profesorji in ravnatelji, krajani, uradni predstavniki in mnogi ugledni častni gostje, med katerimi je bil tudi predsednik države Milan Kučan. Temu za našo občino in širšo regijo pomembnemu jubileju bomo v Klasju posvetili več pozornosti v naslednji številki.

M.A. Ficko

Cesta odprta, obveznosti še ostajajo

V torek, 3. avgusta, so s skoraj enoletno zamudo, pri novi cestninski postaji Dob slovesno odprli odsek avtoceste Višnja Gora - Bič, dolg 11,2 kilometra. Slovesna govornika sta bila predsednik vlade Andrej Bajuk in predsednik Državnega sveta Tone Horvat.

Vrednost celotne naložbe znaša skoraj 16 milijard tolarjev.

Promet po avtocesti že teče in cestnina se tudi že pobira. Investitor pa, kot nam je znano, še ni izpolnil vseh svojih dogovorjenih obveznosti na infrastrukturi.

Več o sami gradnji in še posebej o neizpolnjenih obljubah DARS-a bomo poizkušali objaviti v naslednji številki.

str. 11

Festival Stična, ki ga je organiziralo domače društvo, je v polnem in uspešnem razmahu. V tej številki pišemo o prvem, otvoritvenem delu. O otvoritvi likovne razstave Mimi Tratar, gledališki igri Življenje profesorjev, koncertu Sidharte in o poteku preostalega festivala bomo pisali v naslednji številki. Mogoče le to: festival poteka še do konca oktobra. Pridite.

OLIMPIC ŠPORT
 Trgovina za šport in prosti čas

 Kolodvorska 2, 1290 Grosuplje, Slovenija
 PON - PET: 9.00 - 19.0 SOB: 8.00 - 13.00
tel: **01 787 23 36**

NAJBOLJŠE SO ODNESLE ZVONCE

str. 2

BESEDE UREDNIŠTVA

Košare in "gajbice" in vrečke pa sodčki - vse polno jabolčk, hrušk, kostanja, mošta - to je jesen. Kmalu bomo polnili tudi volilne zabojčke. Kakšna bo bera, bomo videli. Verjetno je jesensko pisana. Da se bomo lažje odločali, so zavzete stranke izkoristile stran za predstavitev v volilni prilogi Klasja. Nasvidenje po volitvah. (KM)

Nova ISDN izbira!

Telekom
 Slovenije

40 LET KMETIJSKE ZADRUGE STIČNA

Ob priliki občinske razstave živine smo v nedeljo, 17. septembra, slavili tudi člani zadrugniki in delavci Kmetijske zadruge Stična.

Naša zadruga praznuje letos 40-letnico sedanje organiziranosti. Ima pa zadrugništvo na našem področju bistveno daljšo tradicijo. Prva živinorejska zadruga je bila ustanovljena že leta 1910 v Ambrusu. Nato pa so se postopoma organizirale še druge zadruge (Stična, Ivančna Gorica, Radohova vas, Šentvid, Zagradec, Muljava, Krka), ki so se leta 1960 združile v sedanjo Kmetijsko zadrugo Stična. Prvi UO sedanje zadruge je bil 30. 10. 1960 v Ivančni Gorici. Prvi predsednik zadruge je postal Jože Nadrah z Muljave, eden od članov UO pa je bil sedanji član naše zadruge Milan Bregar iz Znojil. Takratni upravnik Stanislav Keber je naročal, da morajo imeti predsednik in člani upravnege odbora čut odgovornosti. To je tudi danes še kako pomembno.

40 let je dolga doba. Tudi v slovenskem prostoru ni veliko organizacij, ki bi se pohvalile s tako obletnico neprekinjenega delovanja in obstoja. V vseh letih je zadruga doživljala tudi razne organizacijske spremembe. Naj naštejemo samo nekaj pomembnih letnic.

Leta 1978 se je zadruga vključila v SOZD KIT Ljubljana, leta 1985 pa v SOZD Mercator Ljubljana. Ves ta čas je bila v zadrugi registrirana Hranilno-kreditna služba, leta 1982 se je organizirala kot samostojna organizacija, katere ustanoviteljica je zadruga. Velik razvoj pomeni leto 1980, ko je zadruga ponovno pridobila maloprodajno trgovino. Ta leta pomenijo začetek sodobnega zbiranja mleka, saj je bilo zgrajenih več kot

40 sodobnih zbiralnic mleka.

Leta 1992 se je zadruga reorganizirala po Zakonu o zadrugah. Ta je predpisal obvezno plačilo deleža. Naš UO je sprejel sklep, da le-ta znaša 1000 DEM v tolaški protivrednosti. V zadrugo se je tako vključilo 178 članov in delavcev.

Zadruga normalno sodeluje tudi z ostalimi kooperanti, vendar imajo člani zadruge manjše prednosti.

Osnovna naloga zadruge je, da pospešuje gospodarske koristi svojih članov. Zato se delavci predsednik, upravni in nadzorni odbor trudimo, da bi bile gospodarske koristi naših članov in ostalih čim večje. Na žalost to ni odvisno samo od nas.

Naša zadruga je tudi članica Zadrugne zveze Slovenije, preko katere usklajujemo in rešujemo različne probleme.

Kmetje pri cenah kmetijskih pridelkov ne dosegajo niti pokrivanja proizvodnih stroškov, zato vsi skupaj veliko pričakujemo od novoustanovljene Kmetijsko-gozdarske zbornice. Tudi zadrugniki z našega področja smo se aktivno vključili v delovanje zbornice in imamo zborničnega svetnika, za katerega smo prepričani, da bo

dobro zastopal interese naših kmetov in gozdarjev.

V zadrugi nadaljujemo tudi 15-letno sodelovanje z Mercatorjem, ki je danes naša največja trgovska hiša. Od lani dalje imamo z Mercatorjem pogodbo za franšizo v naših štirih prehrabnih trgovinah. Našim kupcem tako lahko ponudimo ugodne nakupe kompletnega asortimana po zelo ugodnih cenah. Prav tako se trudimo za čim bolj ugodno ponudbo kompletnega kmetijskega in ostalega materiala v petih železninskih trgovinah.

Od naših članov in ostalih kmetovalcev odkupujemo živino, mleko, krompir, vrtnine, les itd.

Nedvomno je, da se bomo morali začeti pravi čas prilagajati spremembam, na katere bomo naleteli v času prilagajanja Evropski uniji. Te spremembe bodo, vse tako kaže, velikokrat tudi boleče.

Prav je, da vsaj za kratek čas pozabimo na vse probleme in skupaj nazdravimo še na nadaljnjih 40 let. Ker smo zadrugniki in kmetje vedno vavjeni skromnosti in trdega dela, upamo, da bomo tudi v bodoče zdržali in še bolj sodelovali.

Milena Vrhovec

NAJBOLJŠE SO ODNESLE ZVONCE

Travnate površine okoli športnega letališča Šentvid so bile v nedeljo, 17. septembra 2000, premajhne za jeklene konjičke številnih obiskovalcev, ki so si želeli ogledati občinsko razstavo plemenske živine v organizaciji Govedorejskega društva Stična, Kmetijskega zavoda Ljubljana in Kmetijske zadruge Stična.

Razstavljenih je bilo 35 govedi, 12 konj ter trop ovac. Strokovna komisija pod vodstvom dipl. ing. Alojza Zupanciča, ki je ocenjevala samo krave, ni imela lahkega dela, saj se rejski napredek vidi v izgledu in produktivnosti ter tehnologiji reje pri vseh živalih. Vse živali so se predstavile v ocenjevalnem krogu ob strokovnem komentarju dipl. ing. Matice Riglerja iz Kmetijskega zavoda Ljubljana, ki je za vsako kategorijo živali posebej predstavil poreklo in proizvodne rezultate, kot so telitev, pripust, količina namolženega mleka v laktaciji, odstotek mlečne masti, odstotek beljakovin v povprečju in najvišje vred-

nosti.

V zaključni reviji najboljših živali so se v ocenjevalnem krogu predstavile najboljše tri živali iz petih kategorij, ki so dobile častne zvonce, rejci pa diplome in denarne nagrade.

Uvrstitve so bile take:

SKUPINA LISASTIH KRAV:

1. mesto MIŠA - rejec Alojz SINJUR Vrh pri Sobračah
2. mesto ČAPLA - rejec Vinko ŠKUFCA Spodnje Brezovo
3. mesto KUNA - rejec Franc OMAHEN Velika Dobrava

SKUPINA TELIC:

1. mesto LENČKA - rejec Vinko SEVER Muljava
2. mesto JAGODA - rejec Janez GRUM Leskovec
3. mesto REGICA -

Na predlog predsednika govedorejskega društva Stična, Alojza Podobnika, so člani društva Kalček, na križišču pri Šentvidu postavili zanimivo vabilo na 1. občinsko razstavo plemenske živine.

rejec Alojz PRIMC
Zaboršt

Bojanji Vrh
3. mesto PALMA -
rejec Metod KAVŠEK
Škrjanče

SKUPINA PRVESNIC:

1. mesto MIRNA -
rejec Anton ČEBULAR
Dob
2. mesto MUCA -
rejec Jože GLAVIČ
Škoflje
3. mesto MIŠA -
rejec Vinko ŠKUFCA
Spodnje Brezovo

SKUPINA MLAJŠIH KRAV:

1. mesto BETI -
rejec Stane RUS
Leskovec
2. mesto MENDA -
rejec Tomaž BREGAR

SKUPINA STAREJŠIH KRAV:

1. mesto SRNA -
rejec Alojz SINJUR
Vrh pri Sobračah
2. mesto KAJA -
rejec Jože GLAVIČ
Škoflje
3. mesto JAGODA -
rejec Tomaž BREGAR
Bojanji Vrh

Posebne pozornosti so bili deležni
tudi enoletni pitanci - križanci med
rjavim in belgijskim belo-plavim
govedom - ter križanci rjave s
Charolais pasmo, last Alojza

Trop ovac, katerih lastnik je Franc Miklavčič iz Laz nad Krko, je ves čas prireditve mirno užival slastno zeleno travo, ki je bila po sušnem poletju "v hribih" prava poslastica.

Brez Društva podeželskih žena tako in tako ne mine nobena večja prireditev v občini. Tokrat so se predstavile z aranžmajem v podobi jeseni, kjer ni manjkalo svežih jagod!? in obilice sladkih dobrot izpod rok marljivih gospodinj.

Mlade moči našega podeželja znajo koristno izrabiti svoj prosti čas, zato se udeležujejo v Društvu Kalček, ki je bil tudi "krivec" za postavitev posrečene "maskote" pod sv. Rokom z vabilom na prireditev in tudi za predstavitev Krjavlja iz Jurčičevega Desetega brata v kulturnem delu programa.

Društvo rejcev malih pasemskih živali pa se je predstavilo s kolekcijo le teh, za vse tiste, ki so jim bolj pri srcu živali, katere lahko stisnejo tudi v naročje.

Prireditve, ki je bila široko zasnovana, so obiskali tudi pomembni možje, kot so župan Jernej Lampret, minister za kmetijstvo Ciril Smrkolj, predsednik Zadrugne zveze Slovenije Peter Vrisk, ki je ob tej priložnosti Kmetijski zadrugi Stična

Bregarja iz Sela pri Dobu. Pri tem gospodarskem križanju je dobro viden napredek v selekciji in zaželeni tip pitalca v rejskem cilju.

V častnem krogu brez ocenjevanja so se ob komentarju Petra Zadela, konjereja in člana Konjerejskega društva Radoho vas, predstavili tudi konji

Oskrbniki Roman Jerlah, Franc

Miglič, Franc Omahen in Milan Žgajnar so s ponosom vodili svoje lepote v lahkem kasu, tako da so žrebci Cedor Vulkan, Mlaj Vulkan, Nektar Shaunitz, Zadar Nero in Cegnar Nero naredili na vse obiskovalce še poseben vtis, prav tako pa tudi plemenske kobile lastnikov Miho Skubica, Tomaža Košaka, Franca Rusa in Jožeta Sinjurja, ki so se predstavili z Nino, Patricijo le Ann, Hurricane Party, Mišo in Zoro.

V čudovitem zgodnjejesenskem dnevu so ljubitelji konj občudovali vso plemenitost teh živali tudi v paradnih vpregah z zapravljički in mnoge obiskovalce popeljali na kratko vožnjo ob prizorišču.

podelil tudi priznanje za 40 letno delovanje, ter številni drugi, ki tako ali drugače krojijo kmetijsko politiko.

V pestrem kulturnem programu so sodelovali vokalna skupina Slavček, folklorna skupina Vidovo in mladi harmonikar Marko.

Bogata gostinska ponudba je dopolnila prijetno dogajanje, ki se je nadaljevalo še v pozni mrak, nekateri pa so si pred odhodom domov ogledali domače kraje še iz ptičje perspektive, saj so piloti Letalskega kluba Šentvid najbolj pogumne zapeljali tudi pod oblake.

Kmetijska svetovalna služba
Darka Zupanc-Puš, ing.agr.

ORGANIZATORJI PRIREDITVE SE ZAHVALJUJEJO NASLEDNJIM SPONZORJEM, KI SO OMOGOČILI PRIREDITEV:

Občina Ivančna Gorica, Letalski klub Šentvid pri Stični, Gasilsko društvo Šentvid pri Stični, KZ Stična, Ljubljanske mlekarne, Emona krmila Ljubljana, Hmezad Zalec, Veterina "Dobro" Ivančna Gorica, Veterina "Buba" Grosuplje, Farmer Šentvid pri Stični, Mesarstvo Klemenčič Šentvid pri Stični, Farma Stična, Market Marinka Stična, Mlekostroj Postojna, Prevozi Janez Gorišek Mekinje, Pekarna Grosuplje, Sir - pak Stična, Romax Kranj, Veterinarska ambulanta Šekli & kukovica Litija, Rekon Vir pri Stični, Indihar co. Oprema za molžo in hladilna tehnika Ljubljana, Mesarija Pikel Ivančna Gorica, Servis kmetijskih strojev "Grič" Artmanja vas, Lek veterina Ljubljana, Hlevska oprema Branko Kobal Ljubljana, Prevozi Kozan Straža pri Novem mestu, Mercator Dolenjska, Semenarna Ljubljana, Protein Ljubljana, Zavod za gozdove Novo mesto, Gostilna Pajčna Male Reberce, Gostilna Grabnar Radohova vas, Trgovina Pipo Šentvid pri Stični, Me pro Trebnje, Pro farm Medvode, Gradnja Šentvid pri Stični, Radio Zeleni val Sp. Slivnica, Občinsko glasilo Klasje, Žito Ljubljana, Foto Travniki Višnja Gora, Občinski odbor LDS Ivančna Gorica, OMW bencinski servis Zagradec, Agrosaat Ljubljana, Občinski odbor ZLSD Ivančna Gorica, Bider kmetijski stroji Rečica ob Savinji, Cvet market, cvetličarna in darilni butik Šentpavel in Ivančna Gorica, Mesnine dežele kranjske, Mercator kmetijsko gospodarstvo Kočevje, Mesarija Strašek Slovenske Konjice, Pekarna Gorenc Ivančna Gorica, Ljubljanske mlekarne, obrat Stična, Grajske pekarnice - kmetijska zadruga Suha krajina Žužemberk, Krka veterina Novo mesto, Občinski odbor SLS + SKD Ivančna Gorica, Občinski odbor SDS Ivančna Gorica

JESENSKO VARSTVO OZIMNIH ŽIT PRED PLEVELI

Pri varstvu ozimnih žit v zadnjem času pozabljamo, da lahko z agrotehničnimi ukrepi dostikrat zmanjšamo pojav plevelov, bolezni in škodljivcev, tako da ne presežejo gospodarskega praga škodljivosti. Pravilen, dovolj širok kolobar, pravočasna in kakovostna setev, pravilno gnojenje, pravilno skladiščenje hlevskega gnoja, obdelava strnišča in uporaba kakovostnega, to je potrjenega, prečiščenega in razkuženega semena so ukrepi, ki nam lahko prihranijo uporabo fitofarmaceutskih sredstev in izboljšajo ekonomiko pridelave.

Varstvo ozimnih žit pred pleveli

Z raziskavami so ugotovili, da pleveli najbolj vplivajo na zmanjšanje pridelka od vznika pa do konca razraščanja žit. V tem času so najbolj konkurenčni mladim rastlinam, zato je zgodnje varstvo pred njim eden izmed agrotehničnih ukrepov, s katerim bistveno vplivamo na višino pridelka. Za uspešno varstvo pred pleveli pa je pomembno tudi poznavanje glavnih plevelnih vrst in njihov gospodarski prag škodljivosti. Najpogostejši pleveli, ki se pojavljajo pri nas, so plezajoča lakota (smolenec), kamilice, jetičniki, njivski slak, navadna zvezdica in navadni srakoperec. Pred škropljenjem proti njim je treba pregledati posevek in oceniti stanje zapleveljenosti ter ugotoviti, kateri pleveli prevladujejo na parceli. Pri odločitvi, za kateri herbicid se bomo odločili, se ravnamo po prevladujočem plevelu. Pri škropljenju moramo upoštevati razvojne faze žit, ker lahko herbicidi delujejo fitotoksično, če jih ne uporabimo v ustreznem roku.

Jesensko zatiranje plevelov v ozimnih žitih

Za jesensko tretiranje posevkov žit s herbicidom se odločimo, kadar na posejani njivi pričakujemo močno zapleveljenost s travnatimi in širokolistnimi pleveli, in na težjih problematičnih tleh, ki so zgodaj spomladi težko prevozna. Jeseni lahko plevel zatiramo takoj po setvi pred vznikom žit, vendar pa naj bi bilo takšno varstvo prej izjema kot pravilo, saj na tak način škropimo, kot se reče, "na pamet". Bolj kot škropljenje pred vznikom priporočamo uporabo herbicidov po vzniku žit in plevelov od faze 2 do 3 listov žit, ko lahko opazimo tudi že vznikle plevela.

Kadar imamo njivo zapleveljeno s travnatimi pleveli, kot so srakoperec, njivski lisičji rep ali ljulke in z širokolistnimi pleveli, ki prezimijo, kot so kamilica, smolenec, njivska vijolica in jetičniki, pa je jesensko škropljenje priporočljivo, če je število prej omenjenih plevelov veliko. Vsi vznikli pleveli so namreč konkurenca mladim rastlinam ozimnih žit tako pri odzemanju hranil kot tudi v borbi za življenjski prostor, in tako onemogočajo normalen razvoj posevkov jeseni pa tudi zgodaj spomladi.

Pregled nekaterih herbicidov za jesensko ali zgodnjo spomladansko rabo v žitih:

Ime pripravka	Odmerek na hektar v l ali kg	Čas uporabe	Opomba
COUGAR	1,25 - 1,75	po setvi pred vznikom od faze 3. lista žit do začetka razraščanja	deluje na travne in širokolistne plevela, tudi smolenec dobro deluje le na majhne plevela do razvojne faze 4 listov
DICURAN FORTE 80 WP	2 1,5	po setvi pred vznikom po vzniku do konca razraščanja za ječmen samo po vzniku	za nekatere travnate in širokolistne plevela tudi na smolenec do 4. etaje po vzniku uporabiti 1,5 Dobro deluje na plevela med vznikom in do razvojne faze 4-6 listov plevela.
QUARTZ	0,3 - 0,5	po setvi pred vznikom od faze 3. lista žit do začetka razraščanja	Deluje na travne in širokolistne plevela, tudi smolenec (0,5 l). Dobro deluje le na majhne plevela do razvojne faze 4 listov.
STOMP 330 E	4,5 - 6	po vzniku od 2. lista žit do začetka razraščanja	Deluje na travne in nekatere širokolistne plevela, tudi na smolenec z odmerkom 6 l/ha. Dobro deluje le na plevela med vznikom in do razvojne faze ključnih listov plevela
GRODYL PLUS	1,75 - 2	po vzniku od 2. lista žit do konca razraščanja	Uporaba jeseni, še bolj se priporoča uporaba zgodaj spomladi, ko večina plevelov že vzklaj, vendar so še majhni, deluje na ozkolistne in širokolistne plevela.
MENTOR	3 - 4	jeseni po vzniku žit do začetka razraščanja	Deluje na kaleče travne in širokolistne plevela.
TOLKAN	4 - 5 2,5 - 3,5	po setvi pred vznikom od faze 3. lista žit do konca razrasti	Deluje na travne in nekatere širokolistne plevela, vendar ne na smolenec; spomladi je potrebno dodatno tretiranje proti širokolistnim plevelom.

OD FUŠARJA DO OBRITNIKA

PRESELITEV OBRTI V DRUGO OBČINO

Vprašanje:

V Ljubljani sem leta 1994 opravil preizkus znanja za zlatarstvo. V istem letu sem tudi pričel z opravljanjem s.p. V kratkem pa se nameravam z družino preseliti v Novo mesto, kjer bom odprl zlatarsko delavnico, v Ljubljani pa bom dejavnost seveda odjavil. Vendar upravna enota v Novem mestu od mene zahteva poleg izpolnjevanja ostalih pogojev tudi izpolnjevanje pogoja ustrezne izobrazbe, ki je pa nimam.

Celo mojstrski izpit se menda zahteva po novem, zato prosim za vaše mnenje.

Odgovor:

Dejavnost, ki jo opravljate in jo boste tudi nadalje, od leta 1995 res spada med obrtne dejavnosti in ima naziv "izdelovanje in popravila predmetov iz žlahtnih kovin in dragih ter poldragih kamnov (zlatarstvo)". To pomeni, da od navedenega leta preizkus znanja za to dejavnost ni več možen. Vendar v vašem primeru že opravljen preizkus znanja za zlatarstvo ne izgubi na veljavi, saj gre zgolj za preselitev v drugo občino. Upravna enota zato izobrazbenega pogoja ne ugotavlja, zahteva pa izpolnjevanje ustreznosti delavnice in izpit iz varstva pri delu ter požarne varnosti. Slednjega je potrebno obnavljati vsaki dve leti. Mojstrskega izpita od vas ne bo nihče zahteval in ga tudi sicer ne boste mogli opravljati, ker nimate ustrezne izobrazbe.

V bodoče pa bo tudi to pogoj za opravljanje zlatarske dejavnosti, mojstrski izpiti pa bodo razpisani v začetku prihodnjega leta.

PRODAJA CVETLIČNIH ARANŽMAJEV OB DNEVU MRTVIH

Vprašanje:

Doma imamo vrtnarijo za gojenje rož in drugih okrasnih rastlin in bi za dan mrtvih prodajali cvetlične aranžmaje. Ali lahko?

Odgovor:

Izdelovanje cvetličnih aranžmajev in prodaja spadata pod dejavnost cvetličarn. Sem spada tudi prodaja rezane- ga cvetja, lončnic, sadik, semen in gnojil osebam, katerim se opravi storitev (aranžma). V primeru vaše registracije taka prodaja ni dovoljena.

Tudi registracija cvetličarske dejavnosti na ime vaše hčerke ni možna, čeprav je uspešno zaključila 3-letno vrt- narsko šolo v Celju. Manjkajo ji namreč 3 leta delovne dobe, kar je eden od pogojev za opravljanje navedene obrtne dejavnosti. Prihodnje leto pa bodo razpisani tudi mojstrski izpiti, tako da bo po treh letih delovnih izkušenj morala opravljati tudi tega.

MOJSTRSKI IZPITI - PONOVI RAZPIS ZA ZAMUDNIKE

Prvi razpisni rok za opravljanje mojstrskih izpitov za 14 mojstrskih nazivov je zaključen in prispelo je 334 prijav. Največ kandidatov (103) se prijavlja za opravljanje mojstrskega izpita za naziv mojster avtomehaničar, nato sledijo prijave za naziv frizerski mojster (85) in mojster očesne optike (37), potem pa še ostali poklici.

Z območja upravne enote Grosuplje je prijavljenih sedem kandidatov, od tega iz občine Ivančna Gorica trije.

Zaradi izredno velikega zanimanja za mojstrske izpite in malce neugodnega časa, v katerem je bil objavljen prvi razpis (čas dopustov), bo razpis za 14 istih mojstrskih nazivov ponovljen, vendar s skrajšanim 15-dnevnim razpisnim rokom. Ta prične teči 12. in se konča 27. oktobra letos. Objavljen bo v oktobrski številki revije Obrtnik.

Predvsem je pomembno, da vlogo oddaste popolno. Poleg pravilno izpolnjene prijavnice (z natančnimi podatki) je treba priložiti še notarsko overjeno spričevalo o zaključeni ustrežni šoli, notarsko overjeno kopijo delovne knjižice, originalno potrdilo delodajalca o delovni praksi, iz katerega je razvidno, kakšna dela je kandidat opravljal in koliko časa, ter originalno potrdilo o plačilu akontacije stroškov.

Tisti, ki so že nosilci obrtne dejavnosti, pa morajo priložiti poleg natančno izpolnjene prijavnice še notarsko overjeno kopijo zaključnega spričevala, obrtno dovoljenje, prigrisatveni list, in v primeru, da je kandidat več kot 10 let že samostojni podjetnik, še

odločbo upravne enote, iz katere je razviden začetek vodenja samostojne obrtne dejavnosti ter originalno potrdilo o plačilu akontacije stroškov.

Če ima kandidat d.o.o., poleg prijavnice in notarsko overjenega spričevala potrebuje še notarsko overjeno kopijo delovne knjižice, obrtno dovoljenje, izdano po uradni dolžnosti, sklep o registraciji podjetja in odločbo upravne enote o izpolnjevanju minimalnih pogojev ter originalno potrdilo o plačilu akontacije stroškov za opravljanje mojstrskega izpita.

Prijavnico, navodila za izpolnjevanje prijavnice in vzorec izpolnjene prijavnice lahko zainteresirani kandidati dobijo na območni obrtni zbornici Grosuplje, Trebnje ali Novo mesto.

Akontacija stroškov, ki jo mora kandidat plačati ob prijavi na mojstrski izpit, znaša 69.237,00 SIT. Obračun preostalih stroškov za celotni mojstrski izpit bo vsakdo prejel naknadno.

Naj naveden nekaj najpogostejših vprašanj kandidatov, ki se želijo prijaviti na mojstrski izpit:

N.N. 12 let opravlja samostojno obrtno dejavnost, nato se je zaposlil pri drugem delodajalcu. Ali lahko uveljavlja priznavanje praktičnega in strokovnoteoretičnega dela mojstrskega izpita?

Lahko, če izpolnjuje osnovne izobrazbene pogoje za opravljanje mojstrskega izpita in če je obrtno dejavnost opravljal v stroki, za katero se prijavlja na mojstrski izpit.

N.N., učitelj praktičnega pouka, že 11 let poučuje prakso na strokovni šoli. Ali izpolnjuje osnovne pogoje za prijavo na

mojstrski izpit?

Poučevanje praktičnega pouka ni enako kot triletna delovna praksa v ustrezni stroki, ki je zahtevana kot pogoj za opravljanje mojstrskega izpita. Mojstrski izpit lahko opravlja učitelj, ki je opravljal obrtno dejavnost ali bil zaposlen najmanj tri leta in opravljal dela v ustrezni stroki.

N.N. je sedemnajst let samostojna obrtnica šivilja. Po izobrazbi je ekonomski tehnik. Opravila je preizkus znanja za opravljanje obrtne dejavnosti. Ali izpolnjuje pogoje za opravljanje mojstrskega izpita?

Ne, ker ne izpolnjuje izobrazbenega pogoja, to je najmanj končana srednja poklicna šola ustrezne smeri. Z opravljenim preizkusom znanja za opravljanje obrtne dejavnosti se ne pridobi formalno priznane izobrazbe.

N.N. sprašuje, ali se opravljanje popoldanske obrti šteje v dobo opravljanja obrtne dejavnosti.

Se šteje.

N.N. je zaposlen v podjetju, kjer že 20 let vodi del delovnega procesa, v katerem je 15 zaposlenih. Ali lahko uveljavlja priznavanje praktičnega in strokovnoteoretičnega dela mojstrskega izpita?

Ne, ker ne opravlja obrtne dejavnosti (tretja točka 38. člena Pravilnika o mojstrskih izpitih). Opravljanje obrtne dejavnosti je vezano na pridobitev obrtnega dovoljenja in vpisa v obrtni register. Boniteta, ki jo daje tretja točka 38. člena pravilnika, je vezana le na opravljanje obrtne dejavnosti in je ni mogoče širiti na osebe, ki imajo status zaposlenega delavca v obrtnem obratu oziroma podjetju.

Tanja Bedina Frece

PRETEKLOST NAŠIH KRAJEV POSTAJA VSE JASNEJŠA

Zadnja leta smo v naši občini velikokrat videli arheologe. Hodili so pred graditelji avtomobilske ceste in iz zemlje reševali ostaline iz davnih časov. Ko smo že mislili, da je zanimivih arheoloških odkritij pri nas za lep čas konec, smo na terenu spet opazili marljive kopače in zamišljene zgodovinarje. Tokrat so usmerili svojo pozornost na Veliko Dobravo nad Višnjo Goro. Tam so na njivi z domačim imenom Zaglavnica pri izravnavi zemljišča naleteli na starodavne lončene in kovinske predmete. Kraljevi z Velike Dobrave, ki so lastniki tega zemljišča, so o tem obvestili arheologa Matjaža Novšaka iz Višnje Gore. Ta je s pomočjo Zavoda za varstvo kulturne dediščine in ministrstva za kulturo sprožil reševalno akcijo.

1. Pri izkopavanju na Veliki Dobravi je sodelovalo več študentov in drugih mladih okolčanov.

Skrbna arheološka obdelava najdišča je pokazala, da sta se tu pred davnimi časi zlili in nadaljevali dve kulturi: železnodobna - ilirska - in antična - rimska.

Izkopavanja so pokazala, da je pred 2700 leti sredi arheološke lokacije stala halštatska gomila. Izhaja torej iz časa, ko sta cveteli utrjeni selišči Vir pri Stični in Magdalenska gora pri

Šmarju. Na žalost je bila dobravska gomila pri obdelavi zemljišča v preteklem in sedanjem času v osrednjem delu povsem uničena. Le delno ohranjeno obrobje je dalo zanesljiva materialna dokazila o obstoju velikega pokopališča z gomilo v središču.

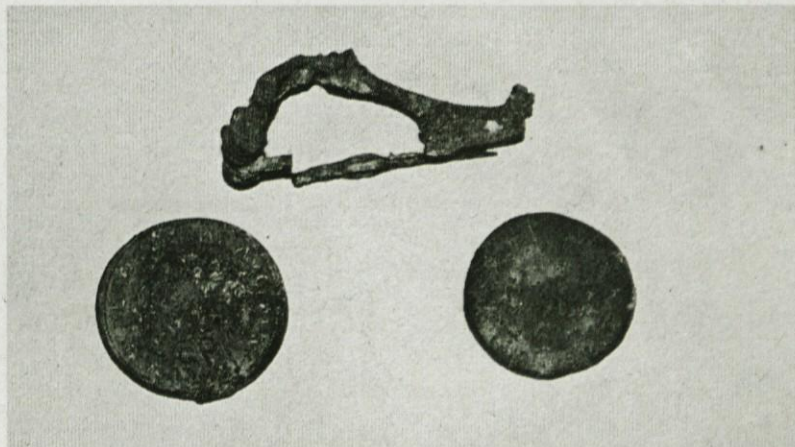
Iz časa, pripadajočega starejši železni dobi, so se sorazmerno dobro

2. Največji železnodobni grob je meril skoraj tri metre v dolžino in je bil del nekdanje ilirske gomile. V njem je bil nenavadno dobro ohranjen skelet železnodobnega Dolenjca izpred 2700 let. Ob njem so bili okrasna kamnita sekirica, nož in srp iz železa, bronasta zapestnica in še nekaj drugih okraskov. Druga dva groba iz prazgodovine sta bila po vsebini revnejša.

3. Najbogatejši grob iz rimskih časov. Ima zanimivo nagrobno arhitekturo iz malte in kamna. Poleg žare so bili v grobu še svetilka oljenka, bakren novc sesterca in keramična posoda.

5. Dva novca sesterca in bronasta sponka za obleko. Večji bronec je iz časa zloglasnega cesarja Nerona. Vladal je od leta 54 do 69. Manjši novc je Vespazijanov. Ta je vodil rimski imperij od leta 69 do 79. Oba novca neizpodbitno opredeljujeta starost rimskega dela pokopališča. Novca in sponka še niso v celoti restavrirani. Kljub temu je berljivost na novcih dovolj dobra. Drugi najdeni kovanci so nekoliko slabše ohranjeni.

ohranili le trije grobovi.

Domnevamo, da je dobravska naselbina ob prihodu Rimljanov še živela ali vsaj životarla. Ilirski staroselci so se z verjetnimi romanskimi priselitvami in zaradi bližine Emone in Acerva kmalu poromanili in prevzeli dobršen del rimske materialne in duhovne kulture. Med te novosti štejemo tudi žarne pokope umrlih. Ti prekulturjeni staroveški Dobravci so svoje rajne pokopavali tja, kjer so že počivali njihovi predniki.

Iz tega časa se je ohranilo devet rimskih grobov. Nekateri so bili pretežno prazni, drugi pa še nedotaknjeni. Po najdeninah, ki so jih svojci dodajali umrlim za posmrtno popotnico, se je dalo rimske grobove časovno precej natančno opredeliti. Izhajajo iz sredine prvega stoletja

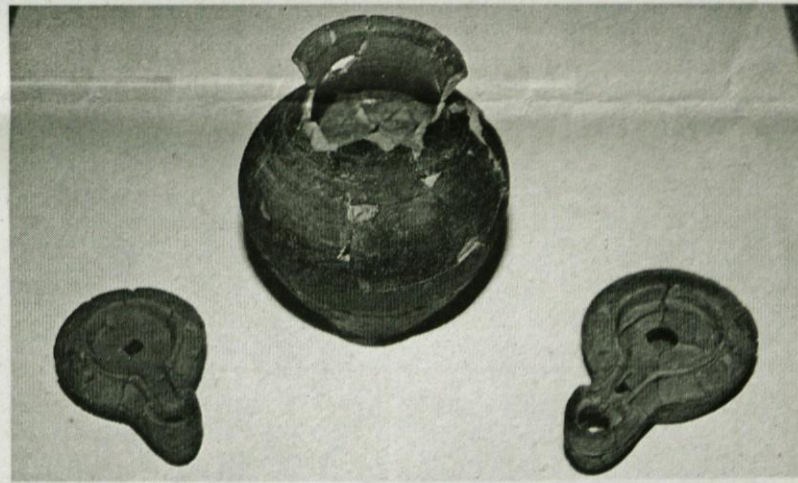

4. Ena izmed keramičnih posod iz rimskega groba. V takih posodah so verjetno dajali v grob hrano, ki jo je imel rajni v življenju najrajši.

našega štetja. Potemtakem so stari malone 2000 let.

Vsaj delno ohranitev pomembnega zgodovinskega zapisa iz naše davnine gre pripisati spletu ugodnih okoliščin: najprej ozaveščenosti lastnikov zemljišča, ki so nahajališče odkrili in odkritje sporočili arheologu Matjažu Novšaku iz bližnje Višnje Gore, nenazadnje pa tudi naklonjenosti državnih institucij, ki so z materialne in strokovne plati omogočile arheološki poseg. V nasprotnem primeru bi arheološka zapuščina na višnjanski Dobravi zagotovo propadla, kot se je to zgodilo že velikokrat na drugih krajih.

Najdene izkopanine še niso povsem natančno restavrirane in preučene, vendar že sedaj dajejo nov pogled na davno življenje v našem predelu Dolenjske. Za prijazno posredovanje podatkov in gradiva se lepo zahvaljujem arheologu Matjažu Novšaku iz družbe Arheja iz Višnje Gore.

6. Posoda in svetilke iz rimskih grobov. Svetilke oljenke so Rimljani in poromanjeni staroselci pogosto dajali v grobove. Te naj bi simbolično svetile dušam pokojnikov, ko blodijo po teminah onostranstva. Ta navada se je v nekoliko spremenjeni obliki ohranila vse do današnjih dni. Saj poznate tisto: "In večna luč naj mu sveti..."

DEDIŠČINA VODNIH MLINOV IN ŽAG OB TEMENICI (3)

ŠPANČKOV MLIN IN STOPE V PUSTEM JAVORJU

V Pustem Javorju, na levem bregu Temenice, stoji Adamljetova, po domače Pirovčeva domačija. Stisnjena je ob pobočje in jo sestavljajo hiša z mlinom, gospodarsko poslopje in kozolec ter dve manjši opuščeni stavbi. V eni so bile nekdaj stope, v drugi hidroelektrarna.

Hiša z mlinom je nekdaj pripadala sosednji Špančkov domačiji. Lastnik mlina je bil Janez Jaklič, po domače Španček, velik kmet in gostilničar s Pustega Javorja, ki je okoli leta 1937 zgradil celo hidroelektrarno. Z elektriko je oskrbel gostilno in sosednje hiše v Pustem Javorju.

Pirovčeva domačija z mlinom v Pustem Javorju

Hidroelektrarna, ki je proizvajala šibek tok, je delovala do približno 1957, ko je bila do Pustega Javorja po drogovi napeljana elektrika.

Špančkovi so v mlinu imeli najetega mlinarja, ki je mlel za lastnike in okoliške kmete. Stranke so največ prihajale z Javorja, Vrat, Višnjega Grma, Sobrač, Ješč, Kalc in Felič Vrha. Po drugi svetovni vojni je v Špančkovem mlinu mlel Ignacij Pižmah, po domače Petričkov iz Šentpavla.

Špančkov mlin sta 1953 kupila Alojz in Amalija Adamlje, po domače Pirovčeva s Pustega Javorja. Mlin z mlinarsko sobo sta preuredila v bolj udobno stanovanjsko hišo, vendar sta mlin ohranila. Ta je prvotno imel tri pare kamnov. Okoli 1957. leta sta opustila en par kamnov, s preostalima pa sta mlela dalje. Kamne sta poganjali dve mlinski kolesi na korce, na kateri je pritekala voda po okoli 150 metrov dolgem umetno skopanem "grabnu" (mlinščici). Pirovčevi so se z mli-

narstvom ukvarjali do približno 1995. Od tedaj dalje meljejo samo še za lastne potrebe, in sicer imajo danes v rabi en par mlinskih kamnov s pogonom na elektriko.

Posebnost Pirovčeve domačije predstavlja posebna lesena lopa, pokrita z dvokapno streho, ki stoji na levem bregu Temenice, nekaj deset metrov proč od mlina. V njej so bile še do okoli leta 1985 postavljene Špančkove stope, ki jih je poganjalo veliko vodno kolo na lopate. Zanimivo, da stope niso bile postavljene

jene v mlinu ali neposredno ob njemu, kot je to značilno za ostale mline ob Temenici, temveč so bile proč od mlina. Od nekdanje zasnove se je do danes žal ohranila samo lesena lupina brez stop in vodnega kolesa. Zaradi omenjenih posebnosti sodijo ostanki Špančkovih stop med našo nepremično kulturno dediščino in predstavljajo nepogrešljivi člen v spoznavanju mlinarstva v temeniški dolini.

Dušan Štepec

Ostanki Špančkovih stop in stavba hidroelektrarne iz 1937 v ozadju.

Nova ISDN izbira!

- 1 ENKA
- 2 DVOJKA
- 3 TROJKA
- 4 ŠTIRKA

V novih paketih ISDN je vse, kar vaš analogni telefonski priključek potrebuje za prehod na ISDN, le da lahko odslej izberete tudi prenosni ISDN telefon Eurit 133 švicarskega proizvajalca Ascom.

Telefon združuje svobodo in vse prednosti digitalne telefonije: display na slušalki, obsežen spomin, kodiran signal, možnost zadržanja klicev, prevezovanja in konferenčnih klicev, zmogljive baterije.

Izbrali boste sami, svetujemo vam lahko mi.

Nasveti in brezplačne informacije na številki **080 3000**

SVET GOVORI HITREJE!

Telekom
Slovenije

BLIŽE DO TEHNIČNIH PREGLEDOV

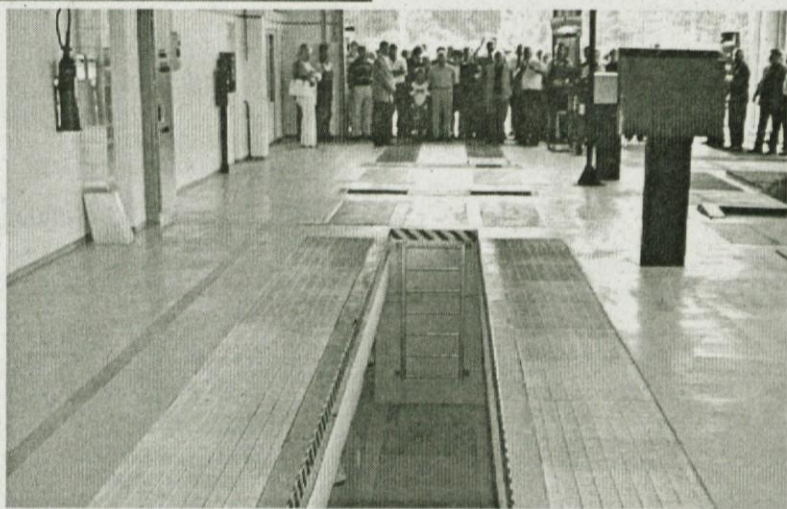
preko 15.000 vozil.

Imajo pa tudi dovoljenje za podaljšanje registracije, za vozila iz Upravnih enot: Grosuplje, Trebnje in Ljubljana. Pogodbo pa imajo tudi z zavarovalnicami: Triglav, Tilijska, Slovenika in Adriatic.

Podjetje Logo pa v neposredni bližini že gradi, in bo v nekaj mesecih že nared nov bencinski servis, s trgovino in moderna avtopralnica.

V petek, 15. septembra so v Grosupljem, ob avtocesti slavnostno odprli novo napravo za tehnične preglede motornih vozil. Trak sta prerezala: župan Grosupljega, Janez Lesjak in lastnik, ter direktor podjetja Logo, Jože Kikelj.

Nova dejavnost bo seveda najbolj koristila lastnikom motornih vozil iz Grosupljega in okolice, saj jim ne bo treba voziti svojih avtomobilov v Ljubljano ali v Trebnje. Samo pri Upravi enoti Grosuplje je registriranih

ZABLODELA SRNA

V bazen farmske gnojevke je zašla srna, ki bo težko našla izhod iz pasti, ki jo ta predstavlja. Da ne omenjam vonjav, ki se iz bazena širijo daleč na okoli.

Foto: Sergej

PESA VELIKANKA

Pri Žerjavovih v Dobu so se letos veselili pesinega pridelka, ki je bil v posameznih primerkih res kapitalec. Pesa na sliki tehta celih 9 kilogramov. Gospodar Slavko Katelic je pri puljenju, vsaj pričujočega pridelka, moral poklicati na pomoč še babico, dedka in vse tiste, ki so pulili repo velikanko.

Na sliki: mali David in pesa velikanka.

Kaj je lahko večja nesreča za Dolenjca, če mu počni velika kad, polna vinskega mošta. Ta pa steče po dvorišču. Prav to se je pred dnevi zgodilo v Škofljah pri Dobu. Seveda se je takoj sestal vaški krizni štab. Na sklepe in ukrepe o saniranju škode pa nismo čakali.

S.F.S. d.o.o.
POLICA 2b
Grosuplje
tel. 01/786-08-05
GSM 041/705-772
<http://www.sfs.si>

Če želite imeti modne, ročno izdelane čevlje po meri - me obiščite. Popravljam tudi vse vrste obutve in usnjeno galanterijo.

ČEVLJAR Peter Skubic

IMOS Inženiring
Linhartova 13, Ljubljana
tel. 01/23 26 461, faks 01/23 19 184

ALFAINT NEPREMIČNOSTNE DOMZALE

Projekta: Grosuplje, Taborska 6
Delovni čas: torek, sreda od 14. do 18. ure
četrtek od 10. do 13. ure
tel. 01/72 13 008, tel./faks: 01/72 12 895
MNT 0609/623 072

ADAMČEV CENTER - GROSUPLJE

Na voljo je še nekaj stanovanj in parkirnih mest v kleti. Objekt bo predan kupcem v mesecu novembru 2000.

EN ČISTO PRAVI FURMANSKI DAN

Jutro se je prebujalo v lep sončen dan, ko so se otroci skupine Metuljček iz Šentvida pri Stični, skupaj z vzgojiteljicama Marinko Koščak in Tatjano Volkar pripravljali na prav poseben dan. Njihova varovanka Kaja je praznovala svoj 5. rojstni dan.

Po Šentvidu navzgor se je zaslišal žvenket kraguljčkov in rezget para konj, ki sta popeljala male navihance na čisto furmansko pot. Najprej so se z lojtrnikom odpeljali do Cukarice, kjer so si otroci ogledali jelenčke in se okrepčali s potico in čajem.

Veliko presenečenje sta pripravila furmana Vid Čebular in Štefan Bregar. Malčke sta popeljala do Ivančne Gorice, kjer so se kot čisto pravi konjarji slikali v fotografskem studiu Markelj.

Otroci so tako na prav poseben način spoznali, kako zabavno je bilo tudi v starih časih. Rdečih ličk in nasmejanih obrazov so se odpeljali nazaj proti Šentvidu.

Zapisala Andreja Bregar

TRETJE ŠENTVIŠKO LIČKANJE

Mladi in prosti čas

Mladi iz Društva likovnikov Ferda Vesela Šentvid pri Stični pripravljamo v oktobru 3. šentviško ličkanje na temo Mladi in prosti čas.

Na srečanje in pogovor smo povabili seveda mlade, starše, učitelje, profesorje, vodje šol, zavodov in društev, vabimo pa tudi vse, ki se pri svojem delu srečujete z mladimi ljudmi. V goste smo povabili tudi strokovnjaka z zavoda za šolstvo, ki se že dolga leta ukvarja prav s to tematiko. Upamo, da bo ličkanje uspešno, da bomo dobili odgovore na naša vprašanja, da bomo imeli prave soogovornike in da bomo znali prisluhniti drug drugemu. Ob tej priložnosti bomo odprli tudi razstavo likovnih del, ki so nastajala med počitniškimi likovnimi delavnici.

Vsi, ki vas napovedana tema zanima, ste torej vabljeni 27.10.2000 ob 19. uri v prostore likovne galerije Dom kulture Šentvid pri Stični. Veselimo se sodelovanja z vami.

 zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje grosuplje, d.o.o.

POSREDUJEMO PRI PROMETU Z

NEPREMIČNINAMI

- Zagotavljanje varnega nakupa, prodaje in oddaje nepremičnin
- Celovita ponudba nepremičnin za nakup, prodaje in najem
- Sklepanje kupoprodajnih pogodb in zemljiškoknjižni prepis
- Cenitev nepremičnin
- Pomoč pri pridobivanju dokumentacije za gradbeno dovoljenje
- Projektiramo stanovanjske, poslovne in gospodarske objekte

telefon: (061) 763-078, 762-246

ALBERTU ZUPANCU V SPOMIN

Albertu Zupancu je bila pot v Šentvid pri Stični odprta kot mnogim drugim, ki jim je slovenska pesem blizu. Prišel je že leta 1972 v osnovno šolo Ferda Vesela kot učitelj glasbenega pouka, da mladim zbudi veselje do petja, ritma in da jim privzgoji ljubezen do zborovskega druženja.

Šentvida si ni izbral slučajno, saj so ga ljudje poznali in povabili kot dobrega in delovnega človeka in ravno takega strokovnjaka je rabil naš kraj. Porajala se je velika ideja o vseslovenskem druženju pevcev in tako se je rodila nepozabna tradicija Tabora slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični.

Na tretjem taboru je bil že zraven, ob velikih idejnih snovalcih, ljubiteljih in pevcih, kot so bili pokojni Kozlevčar, Korošec, Gobec, Šoštarič, Petek, Krištof in drugi. Velika misel je morala rasti, da je manifestacija prerasla lokalne in državne meje. Potrebovali smo take ljudi in Albert, ljubitelj glasbe, poln novih idej in bogatih izkušenj, je bil eden izmed njih.

Kot vodja programske komisije, ob sopomoči uglednih glasbenikov, ni prepustil ničesar

naključju, temveč iskanju primernosti našemu pevcu, ki po naporu delu zna zapeti, ljudsko vriskavo, povsod ljubiteljsko, najsibo v Radečah, v bližini njegovega rojstnega kraja, pod Pohorjem ali Gorjanci, pod Motovunom ali na Kernjakovem Koroškem.

Albert je povsem pritegnil misli - motu šentviškega Tabora - Pojo naj ljudje. Bogate izkušnje je prenesel iz pevskega Šentjerneja k nam, ponovno osnoval dva zbora v Šentvidu, postal umetniški vodja in s pevci užival v kvaliteti, spevoigrah in številnih koncertih doma in pri naših prijateljih v zamejstvu.

Imel je prefinjen občutek za poznavanje bogate kulturne dediščine v slovenski ljudski pesmi ter poznavanje potreb slovenskega pevca, ki kot ljubitelj preprostih vokalov, povezanih v bogato vsebino, kar kliče naravo, domovino, ljubezen do rojstva, sentimentalno smrt in veselje do življenja. Vse, kar daje po vsebini slovenska pesem, je preživel tudi Albert. Narava je hotela, da se mu je glas prezgodaj umiril. Obstal je na življenjski poti samo do tistega trenutka, dokler pevci ne zapoje - tam je spet z nami.

Veličastni pevski tabor v Šentvidu pri Stični bo spet zapel. Mnogi pevci bodo s pogledi iskali Albertovo odločnost, njegove vihrave kretnje. Našli ga bodo v tradiciji. Pustil je sledi v mogočnem zboru, kakršnega nima Evropa. S svojo ljubeznijo do glasbe je zapustil najboljšo popotnico nekdanjim učencem, ki so mu v sončnem popoldnevu na Žalah peli žalostinke.

Ljudje v našem kraju so hitro izvedeli novico o smrti. Pomenkovali so se ljudje na Klančku, v cerkvi in šoli in k delu gospoda Zupanca dodajali lepe besede, ki samo dopolnjujejo številna družbena priznanja, ki jih je prejel v naši občini. Priznanje Josipa Jurčiča kot najvišje občinsko priznanje za delo na področju kulture in izobraževanja je le eno od njih.

V hvaležnem spominu ohranjamo nekdanjega učitelja šentviške šole, člana upravnega odbora Tabora slovenskih pevskih zborov, dolgoletnega krajana, znanca in prijatelja.

Jernej Lampret, predsednik Upravnega odbora Tabora slovenskih pevskih zborov Šentvid pri Stični

Izšrebani tekmovalci slovenskega knjižnega kviza iz OŠ Stična na medobčinski prireditvi v knjižnici

SREČANJE Z VITANOM MALOM

Tudi letos smo se v OŠ Stična udeležili slovenskega knjižnega kviza, ki je potekal od februarja do septembra v vseh slovenskih splošnih in šolskih knjižnicah.

V knjižnem kvizu na OŠ Stična je sodelovalo okoli 150 učencev, ki so v skupinah ali dvojicah reševali privlačno oblikovana vprašanja, slikovne uganke in anagrame.

Tekmovalci so ob zaključku kviza sodelovali v nagradnem žrebanju, ki ga je izvedla Knjižnica Grosuplje. Iz naše šole je bilo izšrebanih devet srečnežev (štirje tekmovalci iz podružnične šole Stična, trije iz matične šole in dve tekmovalki iz podružnične šole Višnja Gora).

Ko je naša skupina prispela na kraj prireditve, so nas tam že čakali otroci iz okoliških občin in težko pričakovani gost večera Vitan Mal. Otroci so se že na poti veselili srečanja s pisateljem. Vsi so vedeli, da je med drugim napisal tudi priljubljeno knjigo, po kateri so kasneje posneli film Sreča na vrvi.

Otroke in njihove mentorje je pozdravila in nagovorila vodja mladinskega oddelka Ksenija Medved, ki je predstavila gosta prireditve - mladinskega pisatelja Vitana Mala. Izvedeli smo, da je lahko nesrečna ljubezen za nekatere stvari tudi dobra. Zaradi nje je namreč Vitan Mal začel pisati. Ko je popisal svojo prvo šolsko ljubezen, kasneje so ji sledile še druge, se je takoj počutil mnogo bolje, in tako se je začela njegova pisateljska pot.

Pisatelj je opisal še mnogo zanimivih dogodkov iz svojega življenja, ki so vplivali na nastanek njegovih mladinskih knjig. Poleg leposlovja je Vitan Mal napisal tudi nekaj poučnih

knjig, v katerih otroke seznanja z osnovami fotografiranja in snemanja filmov. Prav o snemanju filma Sreča na vrvi je povedal več zabavnih zgodb, npr. o filmskih trikih, mladih igralcih, in seveda o psih, ki so igrali slavnega junaka v filmu. Ob koncu so otroci lahko dobili podpis Vitana Mala, sodelovali v radijski oddaji, vsi pa so se posladkali s slaščicami iz Pekarne Grosuplje.

Prireditve je z zahvalami gostu, mentorjem kviza in vsem, ki so pripomogli k izvedbi kviza in prireditve, zaključila ravnateljica Roža Kek.

Branka Emeršič

750-LETNICA POJAVLJANJA TEMENICE V PISNIH VIRIH

V kulturnem društvu Temenica so se pod vodstvom Jelke Rojec in Staše Kokot odločili, da bodo 750-letnico pojavljanja v pisnih virih praznovali svečano. Tik pred zaključkom redakcije Klasja je tako potekala v njihovi kulturni dvorani prireditev, na kateri so sodelovali župan občine in predsednik KS Ignacij Kastelic z nagovorom, pevska etno skupina Katice in domačini s pestrnim programom. Na prireditvi so predstavili zbornik Temenica - 750 let, etnolog in kulturni antropolog, prof. um. zgod. Dušan Štepec je ob diapozitivih predaval na temo Mlini na Temenici, Peter Adamlje in Darja Klemenčič pa sta brala odlomke iz knjig, ki govorijo o temeniških krajih in ljudeh. Večer je s harmoniko zaključil Simon Tomažič, s pogostitvijo pa domači gasilci. Istočasno so člani KD pripravili tudi razstavo fotografij z naslovom Temenica in njeni ljudje. Drugi dan prireditve je zaradi slabega vremena odpadel, zato so ga prestavili. O dogajanju v Temenici nasploh bomo podrobneje poročali v naslednji številki Klasja. (KM)

TEMENIŠKA DOLINA - MOJ RODNI KRAJ

KOT ZIBELKA TOPLA SE ZDIŠ MI,
TI MOJA DOLINA!
VELIKO POŠTENIH IN PRIDNIH LJUDI
SI ŽE VZREDILA.

MNOGI SMO TE ZAPUSTILI,
ODŠLI SMO V SVET,
A V TVOJE TOPLO NAROČJE
SE RADI VRAČAMO SPET.

KO VRNEM SE K TEBI -
GLEJ, TAM VRH KLANCA
KORAK MI OBSTANE,
OKO OSTRMI,
SAJ TAKE LEPOTE
NA VSEM SVETU VIDETI NI.

LE KLIČI, LE KLIČI
NAS HIŠA DOMAČA,
PRIŠLI BOMO K TEBI,
SI SRCE OGRELI,
SAJ V TOPLO SE GNEZDO
VSAKDO RAD VRAČA.

IN KO SMO VSI ZBRANI,
SE OKO OROSI,
OD RADOSTI PESEM DOMAČA
V NEBO ZADONI.

Ana Travnik

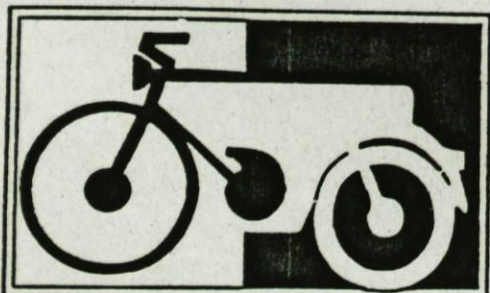
OBVESTILO

Center za socialno delo Grosuplje obvešča vse prejemnike otroškega dodatka, da morajo do 31. 10. 2000 predložiti dokazila o šolanju svojih šolajočih se otrok, in sicer dijakov in študentov, za novo šolsko leto 2000/2001. Potrdila o šolanju - obrazec 1,55 - pošljejo ali osebno prinesejo na naslov Center za socialno delo Grosuplje, Taborska 13, 1290 Grosuplje. V primeru pošiljanja po pošti naj na hrbtno stran potrdila pripišejo še podatke o vlagatelju, in sicer ime in priimek, naslov ter številko zadeve.

Občani Občine Ivančna Gorica bodo lahko oddali potrdila o šolanju ob dežurstvih strokovnih delavk na sedežu občine Ivančna Gorica, in sicer v torek, 10.10.2000, od 12. do 17. ure.

Center za socialno delo Grosuplje

KO - MO

TRGOVINA
IN
SERVIS

Alojz Zadel
Grm 3
tel.: (01) 7885 498

O PRENOVLJENI ROŽENVENSKI KAPELICI V VIŠNJI GORI

Francu Jelovšku (1700 - 1764), ki je bil rojen v Mengšu - njegov oče je bil tam organist - prav sedaj pripravljajo Jelovškov muzej. Umetnostni zgodovinar Janez Škrlep je svetoval našemu slikarju barvanje v prahu (barvni pigmenti), običajno pri današnjih freskah na nov in posušen (en teden) omet. To je takozvana suha freska. Naš slikar je moral pri delu zelo paziti na pravo sončno osvetljavo in na veter, na zatišje. Na vprašanje, katera od Jelovškovih slik ga je najbolj prevzela, odgovarja, da srednja, Obiskanje: "ki si ga Devica v obiskovanju Elizabete nosila."

Še pred leti, ko je naš slikar obnovil za poskušnjo sliko dvanaeste postaje križevega pota v Dednem

Dolu, so se Erjavčevi zanimali za poslikavo kapelice. Gotovo bodo kmalu obnovljene slike vsega križevega pota, sedaj, ko je tudi dedendolski zvonik tako lep nov.

Kakšen poseben kraj je naš Dedni Dol! Še dandanes, ko je njegovo tišino in lepoto tako neusmiljeno razsekala cesta in najbližje gradnje hiš, te ob vsakem obisku prevzame. V prvi pomladi bele preproge vetrnic in zvončkov, poleti tista pobožna tišina in senca za cerkvijo in jeseni otožnost minljivosti, ki ti pripoveduje o nekdanjih trpečih vernih, ki so zgradili na tako lepem prostoru kar dve cerkvi skoro hkrati. Petnajsto stoletje. In potem romarji, tudi ob času kuge in drugih hudih bolezni, ob vojnih in roparskih nevarnostih, po slabih potih. Koliko trpljenja, molitev, prošenj, upov, solza, zahval. Koliko legend! Stoletja romarjev, toliko jih je prihajalo v Dedni Dol - tujih in domačih - da so jim v začetku osemnajstega stoletja postavili ob

poti še roženvenške kapelice: pet, za vse petnajstere skrivnosti rožnega venca. Postavili so jim tudi kapele križevega pota. Jožefinske reforme pa so povzročile, da je ena izmed obeh cerkev opustela - danes je v njej božji grob.

Zgodovinsko znano je, da so Slovenci posebno radi romali v Marijine cerkve. Dedendolska je posvečena Žalostni Materi božji, po ljudski veri Mariji za zdravje. Si moremo danes predstavljati, kako so odhajali nekdanji slovenski romarji kljub velikim nevarnostim daleč po svetu, v špansko Kompostelo, v Jeruzalem, v Rim, v Porenje, v "Kelmorajn", v Aachnu so postavili Slovenci celo svoj oltar v cerkvi Device Marije. V Köln in v Aachen so romali vsako sedmo leto, tam so jih že pričakovali, ob prihodu so jih prišli sprejeti mestni in cerkveni veljaki. V porenskih deželah je bilo nekdanje splošno znano, kako so slovenski romarji tam lepo peli. Vse kaže, da so bili Slovenci kmalu po pokristjanjenju zelo navdušeni za bližnja in daljna romanja, dasi so morali preživljati toliko popotnih nevarnosti. Mnogi se niso nikdar več vrnili.

V prometno zelo spremenjeni obliki potovanj se slovenska romanja nadaljujejo tudi dandanes - daleč po svetu in po slovenskih božjepotnih krajih - vse naše romarje pa najbolj povezuje brezjanska Marija Pomočnica.

Tudi v Dednem Dolu so žive razne praznične pobožnosti naših domačih romarjev. Posebno popestritev jim dajejo razne skupine, tudi vse farne procesije se zvrstijo sedaj proti dedendolski strani zaradi vedno naraščajočega cestnega prometa druge. Tako se bodo procesije sedaj vrstile tudi mimo prve, pravkar obnovljene roženvenške kapelice.

Mihaela Zajc

ZVONOV, ZVONITE!

V nedeljo, 24. 9. 2000, je bila pri sv. Jožefu v Ivančni Gorici velika mašna slovesnost, ki jo je vodil upokojeni nadškof dr. Alojzij Šuštar. Slavje se je pričelo zunaj pred cerkvijo, kjer je bila zbrana lepa množica vernikov, saj so vedeli, da bo od tiste nedelje dalje med griči in dolinami dolinjske pokrajine še lepše in močnejše donela pesem ivanških zvonov. Da, poleg treh zvonov, ki so nas k Bogu vabili vsa ta leta, je škof blagoslovil še dodat-

na dva, posvečena sv. Jožefu in sv. Križu. Prvi tehta nekaj manj kot dve toni, drugi, manjši, pa le 250 kg. Oba sta gotovo lepo dopolnilo preostalim trem, vendar pa ne smemo pozabiti, da je pesem zvonov vedno namenjena nam ljudem...vabijo nas, kličejo k molitvi in dvigajo naša srca k nebeškemu očetu. Slavje se je nadaljevalo s slovesno sveto mašo, po koncu pa je zunaj sledila še pogostitev s pecivom, nekateri pa smo preizkusili svoje

pritrkovalne talente...

Za tako lepo in doživeto slovesnost smo dolžni zahvalo na prvem mestu nadškofu Šuštarju, ki je pokazal, koliko veselja in zaupanja v božjo ljubezen je kljub bolezni še v njem ter nas s svojo navdušeno besedo opomnil, da je življenje dar, poln lepote in upanja. Predvsem pa se moramo zahvaliti gospodu župniku Jožetu Kastelcu, da se z vsakim novim dnem trudi obogatiti in oplemenititi župnijo, da bi verniki resnično začutili bližino Boga, ki nas spremlja na vsakem koraku življenja. Iskrena hvala tudi vsem, ki ste prispevali svoj dar za zvonova, ki bosta po zaslugi požrtvovalnih ključarjev in ostalih dobrih ljudi kmalu nameščena poleg ostalih treh zvonov.

Zvonovi so čudovit primer sodelovanja in medsebojne uglašenosti, saj le tako melodija prerase v pravo pesem, ki ima za vse, ki jo poslušajo, svoje sporočilo. Tako pa moramo živeti tudi ljudje: v slogi in prijateljstvu, če želimo, da naše življenje dobi pravo vsebino, sporočilo.

Romana Skubic

MLADA ŠTUDENTA ROMATA V RIM

Prejšnji teden je čez Lučarjev Kal zanesla pot mlada romarja, ki sta si za končni cilj zadala kar mesto Rim.

Stanka Hrastelj iz Leskovca pri Krškem in Janez Irner iz Radmirja pri Gornjem gradu, sta se na dolgo pešpot podala zadnji dan v septembru in načrtujeta, da bosta v večno mesto vkorakala nekje v sredini novembra letos.

Za ogrevanje je Janez iz Savinjske doline, kar peš stopil do Stanke v Leskovec, od kjer sta skupaj pričela romanje.

TRUBADUR

GLASBENA ŠOLA S POSLUHOM!

KJE?

v naši učilnici, pri vas doma, v najbližji O.Š.

KAJ?

klasični in zabavno-glasbeni programi

KDO?

Kdor ima veselje do glasbe in malo posluha

Učenje glasbe je lahko tudi prijetno!

Če z našim delom ne boste zadovoljni, ne plačate nič!

Številne ugodnosti naših članov!

Pokličite in se prepričajte!

GSM 041 709 222

DMID
DIGITALNA MULTIMEDIJSKA DELAVNICA

Ohranite lepe spomine
na najdragocenejše
trenutke življenja.

VIDEO:

- snemamo z digit. video kamerami
- računalniško obdelujemo posnetke
- izdelujemo video CD-je

AUDIO:

- snemamo glasbenike, prireditve
- izdelujemo glasbene CD-je

GRAFIKA:

- izdelujemo unikatna vabila, čestitke, voščila, zahvale, priznanja...

Priložnost zamujena ne vrne se nobena!
Trubadur d.n.o. GSM 041 709 222

KRATKE KULTURNE

(pripravlja Ksenija Medved)

HELENA ADAMIČ NA KASETI NAVIHANKE

Helena Adamič, sedemnajstletna Muljavčanka, ki je svojo mladost preživela v glasbeni družini, te dni žanje prve sadove tovrstne vzgoje. Kot članico zbor RTV Ljubljana so jo namreč opazili in prosili za pomoč pri snemanju skladbe Petra Šavljija, ki je uglasbil pesmi Damjane Kenda - Husu. Helena jim je bila tako všeč, da so z njo posneli kar vse pesmi in te dni je pri založbi Nika records izšla kasetka z naslovom Navihanke. To so pesmi za otroke, skladbe, prijetne za uho. Kaseto boste lahko kupili v samostojni prodaji. Navihanke naj bi ugledale luč sveta tudi v obliki zgoščenke.

ŠENTVIŠKI ZBOR DOBIL POVABILO Z DUNAJA

Ženski pevski zbor iz Šentvida pri Stični je dobil povabilo k sodelovanju v Mednarodnem adventnem petju na Dunaju. Upajmo, da se bodo srečanja lahko udeležili, mogoče vsaj naslednje leto. Za nastop morajo pripraviti nekaj svojih božično-novoletnih pesmi, določen pa imajo tudi repertoar pesmi v nemškem jeziku.

UMETNIŠKA SLIKA Z LIKOM ANTONA MARTINA SLOMŠKA

Kot vemo, letos poteka 200 let od rojstva našega pesnika Franceta Prešerna. Nekaterim je manj znano, da praznuje isto obletnico tudi blaženi Anton Martin Slomšek. Ta jubilej je ivanška župnija počastila z nakupom umetniške slike z njegovim likom. Naslikal jo je akademski slikar Tomaž Perko, ogledate pa si jo lahko v cerkvi sv. Jožefa v Ivančni Gorici.

PRIREDITEV ŽIVETI Z DEDIŠČINO

V krajevni knjižnici Ivančna Gorica bo v sredo, 18. 10., ob 18. uri potekala prireditev Živeti z dediščino. Sklad RS Slovenije za ljubiteljsko kulturno dejavnost, izpostava Ivančna Gorica, organizira v knjižnici razstavo likovnih del Ex Tempore 2000 na temo Arhitekturna dediščina, knjižnica pa predstavi knjige Kaku se kej narod rihta - folklorne pripovedi iz naših krajev, ki jih je zbrala Ida Dolšek.

KULTURA V AMBRUSU

Preden se v Ambrusu lotijo nove igre, bodo 8. oktobra za gledališko vzdušje poskrbeli gostujoči igralci iz želimeljske gimnazije. No, čisto želimeljska pa ta igra ni, saj igra glavno vlogo Ambrušan Stane Zupančič, sicer knjižničar na tej gimnaziji. KD Ambrus vas vabi tudi na koncert moškega pevskega zbora, in sicer 21. 10. Medse so povabili ženski pevski zbor Petrol.

ČAS ZA STIKE V LIKOVNI GALERIJ FERDA VESELA

Če želite poklepetati s slikarji, člani društva, če vas zanima, kako delajo, kaj imajo v načrtih, ali če želite postati njihov član, potem se lahko tudi osebno ogledate v njihovi galeriji. Vsak petek od 18. do 20. ure imajo organiziran čas za stike.

STIŠKI KVARTET IN MI TRIJE NA KASETI

Stiški kvartet in ansambel Mi trije so te dni izdali kaseto z naslovom Po deželi Desetega brata. Poskrbeti so morali za tisoč stvari, tudi za sliko na ovitku kasete. Za ta del je poskrbela kar Dušanova žena, ki je fotografinja, za prizorišče pa so izbrali Gradišče. Priložena je ena od uradnih fotografij. Fantje so čedni, kajne?

Stiški kvartet že kar nekaj časa uspešno deluje tudi v narodnozabavni glasbi, in sicer v začetku s triom Franceta Freleta, zadnja tri leta pa z ansamblom Mi trije. Plod tega sodelovanja je skupni projekt - kasete in zgoščenke, ki bosta v tem mesecu izšli pri založbi Nika v Ljubljani. Naslov V deželi Desetega brata naj bi prikazal nekaj lepote naše dežele in za nacionalno TV smo posneli že dva videospota. Na projektu bo dvanajst skladb (Bodi roža, Vsi na kolo, Za goro) in vsi člani ansambla upamo, da nam boste z veseljem prisluhnili.

Dušan Kamnikar

DELOVEN STIŠKI KVARTET

V obilici nastopov Stiškega kvarteta je bil najbolj odmeven prav gotovo obisk pri priznani Klapi FOR z otoka Hvara konec letošnjega avgusta. Kot edina slovenska vokalna skupina smo nastopali na letnih prireditvah HVAR 2000, ki so potekale v idiličnem okolju Franjevaškega samostana. Skupaj s Klapo smo pripravili medijsko odmeven koncert, katerega bomo ponovili v Stični. Upamo, da že novembra letos, ko bo klapa For prišla na obisk v Slovenijo. Prav tako pričakujemo že v oktobru obisk dveh priznanih skupin, Dekliške skupine Plamen iz Škocjana in moški nonet iz Goriških Brd, s katerimi sodelujemo že kar nekaj časa in bomo pripravili skupni koncert na Festivalu Stična, kjer se bo predstavil s svojimi priznanimi vini tudi naš prijatelj vinar Sosolič iz Goriških Brd. Poleg tega bomo sodelovali na republiški reviji vokalnih skupin v Litiji, na promocijskih koncertih na Vrhniki in v Moravčah in na kar nekaj koncertih po Sloveniji, skupaj z Marjanom Zgoncem, s katerim smo posneli nekaj skladb. Upamo, da nam bo kljub obilici dela uspelo letos pripraviti božični koncert v Stični. Počasi pa že pripravljamo program in vse, kar sodi zraven, za našo deseto obletnico, ki bo naslednje leto v začetku junija.

Dušan Kamnikar

PRVA MEDOBMOČNA LIKOVNA RAZSTAVA NA MULJAVI

V organizaciji Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica je bila 19. septembra v galeriji Kresnička na Muljavi odprta prva medobmočna likovna razstava. Selektor in postavljalec razstave je akademski kipar in slikar Boris Prokofjev.

Na razstavi se predstavljajo likovni ustvarjalci območnih izpostav Cerknica, Ivančna Gorica, Kočevje, Ljubljana okolica, Logatec, Ribnica in Vrhnika. Vodje posameznih izpostav so na svojih območnih srečanjih likovnih ustvarjalcev in ex temporih s pomočjo selektorjev izbrali dva najboljša avtorja, ki sta se uvrstila na medobmočno razstavo. Ker je medobmočna likovna razstava letos organizirana prvič, pogoji niso bili strogo upoštevanji. Tako na razstavi najdemo tudi kakšno delo, ki je nastalo že pred letom 2000.

Območna izpostava Ivančna Gorica je na razstavo povabila dva ustvarjalca: arhitekta in slikarja Petra Marolta in samostojnega podjetnika na likovnem področju Branka Gajšta. Oba sta že nekaj let znana obiskovalcem muljavskih likovnih srečanj, letos pa sta bila na

Ex tempore Muljava 2000 nagrajena s prvo oz. drugo nagrado. Tudi ostale izpostave so izbrale umetnike, ki ustvarjajo v najrazličnejših tehnikah ter upodabljajo raznovrstne teme in motive. Iz Cerknice se je predstavila s sliko v akrilu in pastelu na kartonu mlada likovnica Valentina Knap, Milan Vlašič je prispeval svoji deli v tušu, ki upodabljata Kočevje in okolico. Iz okolice Horjula sta prišla slikarka Ivanka Jurček s svojimi tihožitji in slikar, kipar in restavrator Marko Kavčič, ki je za muljavsko razstavo posredoval sliko z njegovima najljubšima motivoma - krajino in tihožitje.

Barbara Rigler
SLKD OI Ivančna Gorica

ZA PESNENJE NI NIKOLI PREPOZNO

Območno srečanje literatov seniorjev

V četrtek, 28. septembra 2000, je v organizaciji Sklada RS za ljubiteljske kulturne Območna izpostava Ivančna Gorica v kulturnem domu Grosuplje potekalo območno srečanje literatov seniorjev.

Šest predstavnic Društva upokojencev občin Grosuplje, Dobropolje in Ivančna Gorica je predstavilo najljubši izbor iz svojih pesniških zbirk. Prisotnim poslušalcem so za uvod zapele pevke upokojenskega ženskega pevskega zbora Lastovke pod vodstvom gospe Mojce Intihar. Ko so se izpeli zadnji takti pevskega programa, je povezovalka prireditve, Barbara Rigler, na kratko predstavila pesnice in se z njimi spustila v prijeten pogovor.

Prva, ki je recitala, Stanka Ahlin, je bila rojena v Spodnji Slivnici pri Grosupljem. Za seboj ima že izdano pesniško zbirko Sončnice (1998), njene pesmi so preproste misli o življenju, naravi in svojem okolju. Poleg pesnenja sodeluje že več let v društvu kmečkih žena, v vseh svojih aktivnostih se kaže njen izjemno pozitiven odnos do življenja.

Gospa Antonija Pugelj je pričela svoj nastop z razlago o svojih preprostih začetkih. Pesniti je pričela bolj zase, s pisanjem voščil, kasneje so jo ob priložnostih večkrat prosili prijatelji in znanci, da je napisala svoje verze tudi drugim. Na ta način

je razvila svoj slog in razširila tematiko.

Gospa Jožica Sklepič je pevka pri upokojenskem ženskem pevskem zboru Lastovke, poleg tega pa piše zelo ganljive pesmi.

Gospa Jožica Skubic, najstarejša udeleženka srečanja, se je rodila 1912. leta. Z izredno bistrim spominom, saj je vse svoje pesmi recitala na pamet, ter duhovitim pripovedovanjem je nasmejala in tudi ona navdušila poslušalce.

Gospa Dragica Zakrajšek je avtorica pesniške in literarne zbirke Mi smo del narave ter Iz megle v sonce, v pripravi pa ima tudi že tretjo

zbirko črtic. Njen izbor sta zelo navdušeno recitali dve prijateljici, ki jima je njeno delo zelo pri srcu.

Kot zadnja je nastopila gospa Jožefa Zrimšek, ki ji poezija očitno tudi pomeni ogromno v življenju. Ko je prebrala zadnjo pesem, se je srečanje v neuradnem delu nadaljevalo. Pesnice so ob kozarčku vina poklepetale v prijetnem vzdušju, nekatere pa so tudi recitirale še kakšno pesem. Resnično so prikliale za uro ali dve nazaj svojo mladost, po kateri so toliko hrepenele v svoji poeziji.

Katarina Macuh

STIŠKI KULTURNI FESTIVAL JE USPEŠNO PRESTAL OGNJENI KRST

Mladi organizatorji kulturnega festivala so že teden pred uradnim začetkom pripravili dve nadvse uspeši prireditvi. Z njima so se hoteli zahvaliti sponzorjem za finančno in moralno podporo.

Pripravili so jim opoldansko kosilo in ogled samostana, slovesno otvoritev slikarske razstave slikarja Franceta Slane ter literarno-glasbeni večer Simone in Klemena Ramovša, za zaključek pa še pogostitev v prostorih kulturnega doma.

Na njihovo vabilo se ni odzvalo

pretirano število povabljenec. Lahko jim je žal. Najprej moramo reči, da so zamudili dragoceno priložnost, da bi spoznali skupino mladih ljudi, ki se je projekta lotila z izrednim navdušenjem. Pri tem jim je uspelo združiti ljubiteljstvo in profesionalnost na zavirljiv način. Marsikatera dobro plačana "profesionalna" prireditev se lahko skrije.

Drugič pa lahko povemo, da so prireditelji želeli sponzorje počastiti z dvema visoko kvalitetnima kulturnima dogodkoma. Slikarja Franceta Slane pač ni treba posebej

predstavljati, saj je skorajda že "naš krški rojak". Njegova platna si lahko v času festivala ogledate v razstavnih prostorih stiškega samostana.

Performans igralke Simone Zorc Ramovš in glasbenega umetnika Klemena Ramovša nam je predstavil poezijo pesnika Gregorja Strniše. Umetnica je s svojo interpretacijo filozofsko bogatih Strniševih verzov dokazala, da je mogoče približati občinstvu še tako "moderno in težko razumljivo" poezijo. Glasbena spremljava recitala je črpala pretežno iz slovenske zakladnice, saj si je Ramovš med drugim izbral tudi najnovejše delo Lojzeta Lebiča, enega pomembnejših sodobnih slovenskih skladateljev.

Kulturna počastitev sponzorjev je bila vsekakor na visoki ravni, prepričana pa sem, da je bilo s "kulnarično" počastitvijo podobno, čeprav me ni bilo zraven. Upamo lahko, da se bodo sponzorji prihodnje leto bolj odzvali na prijazno vabilo stiškega kulturnega festivala.

M.A. Ficko

FESTIVAL STIČNA V POLNEM ZAMAHU

Pred zaključkom redakcije smo si lahko ogledali že nekaj prireditev Festivala Stična in po obisku in odzivu občinstva sodeč je dogodek zadetek v polno. Za tiste, ki se boste za udeležbo še odločili, naj na kratko zapišemo, da vse teče kot po maslu: gostje so zanimivi, postrežba je dobra, vreme pa je zaenkrat zdržalo.

V soboto, 30. septembra, se je v sklopu festivalnih prireditev zvrstilo naslednje:

dan odprtih vrat Slovenskega verskega muzeja, nastop ansambla Krjavlj, koncert godbe Stična in nastop mažoret iz Trebnjega, razgreto občinstvo je še bolj razgrel an-

mator Sten Vilar z lutkovno prestavo Skrinjica želja in Pekom Matevžem, dokončno pa je, predvsem otroke, navdušila poulična predstava Cirkus Bambinus teatra Cizamo.

V večernih urah se je kultura godila na toplem. V dvorani sta se predstavili vokalna skupina Šentviški slavčki in folklorna skupina Vidovo, domače vzdušje sta podčrtala Društvo podeželskih žena iz Ivančne Gorice in Vinarstvo Frelj iz Šentruperta.

Najbolj pri vsem videnem je nas, udeležence, navdušila brezhibna organizacija. Še posebej razveseljivo je, da so se jo lotili izpeljati mladi

ljudje. In kako jim je to uspelo? Organizacijski odbor pod okriljem KD Stična je marljivo začel delati že pred poletjem. Vsak član je imel po več zadolžitev. Rezultat tega dela je tudi lična in domišljena celostna podoba festivala, dobra medijska pokritost dogodka, celo simpatična Internet domača stran (www.kd-sticna.si), ki je vpletena v domačo stran občine Ivančna Gorica, številni odziv sponzorjev in še in še.

V nadaljevanju objavljamo datume dogodkov, na katere nas v sklopu festivala še vabijo. (KM)

PETEK, 13. okt. 2000

19.00 koncert STIŠKEGA KVARTETA z gosti BRIŠKI NONET iz Goriških Brd in deklška skupina PLAMEN iz Škocjana (dvorana)
• predstavitev VINARSTVA SOSOLIČ

SOBOTA, 14. okt. 2000

19.00 jazz koncert skupine STRING.SI (dvorana)

PETEK, 20. okt. 2000

19.00 koncert RIBNIŠKEGA OKTETA LJUBLJANA in MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA iz Stične (dvorana)

SOBOTA, 21. okt. 2000

19.00 gledališka predstava KAJ PA LEONARDO? - skupine DRZNE IN LEPI iz Stične (dvorana)

spremljevalne prireditve

- slikarska kolonija s prodajno razstavo
- literarni večer s Polono Glavan (Klub Teater)
- tematski večeri rocka ... (Klub Teater)
- gledališka delavnica, ki bo od 19. do 21. oktobra v dvorani KD Stična
- dražba slik s slikarske kolonije
- pogovori nekdanjih dijakov srednje šole z novinarji (sreda, 4. 10. ob 20. uri)
- večer bluesa z Igorjem Medaričem in Žigo Kranjcem (četrtek, 12. 10. ob 20. uri - Klub Teater)

INFORMACIJE IN PRODAJA VSTOPNIC:

KLUB TEATER, STIČNA

TRGOVINE VELE

INFO TOČKE ŠOU

ORGANIZATOR: KD STIČNA
STIČNA 11, 1295 Ivančna Gorica
Tel.: 01/78-78-062, 041/604-700

OGLED TREH LIKOVNIH RAZSTAV V ENEM DNEVU

Člani kulturnega društva likovnikov Ferda Vesela iz Šentvida pri Stični so si v Gradcu ogledali reprezentativni pregled ustvarjalnosti Paula Gauguina, razstavo z naslovom Barbizon in razstavo izgubljenih kultur Peruja.

Ogledi razstav in likovnih prireditev postajajo za člane likovnih društev širom po Sloveniji že stalnica in tudi način izobraževanja. 14. septembra smo se v zgodnjih jutranjih urah odpravili v avstrijski Gradec in bližnji Leoben. Obe mesti sta pripravili nadvse zanimive in bogate razstave. Čeprav pot do Gradca res ni dolga, je bil program kar malce utrudljiv. Strokovno ekskurzijo je tudi tokrat organizirala Zveza likovnih društev Slovenije.

Najprej smo se ustavili v Leobnu, saj je tamkajšnji muzej vabil na zanimivo razstavo starodavnih kultur Peruja. Arheološke najdbe pripovedujejo o visoko razviti civilizaciji v času Inkov in pred njimi, pa tudi o propadu te civilizacije, o razdiralni vlogi belih osvajalcev in brezupnem boju za obstanek. Predmeti, najdeni predvsem v grobovih, pričajo o načinu življenja, kulturi, verovanjih in znanju. Zapisati velja še to, da se je strokovnjakinja, ki je našo skupino popeljala skozi razstavo, nadvse potrudila pri predstavitvi, s počasnim in pravilnim govorom je njena razlaga postala razumljiva tudi nam, ki smo srednješolsko nemščino že malo pozabili.

Mesto Gradec, sicer znano po odmevnih likovnih razstavah, je tokrat privabljalo obiskovalce predvsem na razstavo v Deželnem muzeju - Paul Gauguin, Iz Bretanije na Tahiti, in na razstavo izbranih del pleneristov z naslovom Barbizon v Novi galeriji.

Na razstavi Barbizon v Novi galeriji je bilo na ogled veliko število del slikarjev, ki so se v 19. stoletju odločili za slikanje v naravi in ne več v ateljeju. Njihove slike so polne svetlobe, svežine, narava v njih živi, diha, barve so žive in nekateri mojstri tega časa so res ustvarili večne umetnine.

Vrhunec pa je seveda predstavljal ogled del Paula Gauguina - Iz Bretanije na Tahiti - začetki moderne. Deželni muzej je za razstavo zbral eksponate iz tako znamenitih svetovnih muzejev in galerij, kot so National Gallery of Art Washington, Puškinov muzej v Moskvi in Musée des Beaux-Arts v Bruslju. Nastala je razstava, ki zaokroža celotno Gauguinov delo in odraža njegovo preobrazbo iz impresionista v simbolista. Nedvomno najbolj zanimivo je njegovo polinezijsko obdobje, ko v slikah pripoveduje o eksotiki bujne dežele, ko se čar tropov pokaže v bujnih barvah in oblikah.

Najbolj znane so vsekakor slike mladenk s Tahitija, saj je Gauguin kot častilec ženske lepote tu dosegel popolno svobodo in sprostitev umetniškega duha.

Razstavo so spremljali tudi drugi načini predstavitve življenja in dela velikega mojstra. Na ogled so bili video posnetki in kratki filmi, ob razstavi pa so izšli tudi obširni katalog in skromnejši prikazi njegovih del v brošurah in na razglednicah.

K uspešnosti strokovne ekskurzije je nedvomno pripomogel tudi prof. Zalaznik, ki je s strokovnimi razlagami napravil ogled še bolj zanimiv. Razveseljivo je tudi, da se ekskurziji udeležujejo tudi mladi.

Še utrinek, ki pa nima neposredne zveze z likovno umetnostjo, ampak le s pozornostjo organizatorja do obiskovalcev razstav. V naši skupini je bil tudi mladenič, ki so ga posledice hude prometne nesreče prikovali na invalidski voziček. V Deželnem muzeju, kjer je bila na ogled razstava P. Gauguina v razstavnih prostorih prvega nadstropja, smo obstali pred hudo zagato, kako z invalidskim vozičkom po kar šestih stopnicah. Pa je šlo. Ko je osebe muzeja opazilo našo zadrego, so prišli štirje fantje v uniformah paznikov, poprijeli invalidski voziček, ga z Damjanom vred odnesli na hodnik v prvem nadstropju in tako si je tudi Damjan lahko ogledal razstavo. Seveda so ob koncu ogleda postopek ponovili.

Vračali smo se v poznih večernih urah, utrujeni in zadovoljni, da smo spet lahko videli toliko lepega in novega.

NOVAK

UTIHNILI SO TOVORNJAKI

Utihnili so tovarnjaki, buldožerji, stroji - zdaj dež izpira zemlji rane, naš hrib polzi iz ilovnate rame.

Ta pota niso več domača, ljuba, čez nje pretaka se sokrva druga in vas in zvonček je odela tuga.

Še hrup na hrup brnel bo v novih dnevih, zagrnil bo svetlikanje otave in njivam bo razgrebel duše rjave.

Star kmet koraka po deževni brozgi, težko upognjen je v razrita tla, še koliko bo novih cest, preštev, nad dolom raste zla megla.

Mihaela Zajc

PRVA SOCIALNA POMOČ

Vsakdo se kdaj znajde v stiski, iz katere ne najde poti, se sooči s težavami, ki jih sam ne more ali ne zna rešiti. Lahko želi uveljaviti razne pravice, pa ne ve, kje in kako naj se tega loti.

Če so to stiske in težave posameznika, družine ali pravice s področja socialnega varstva, se v takih situacijah lahko vsakdo obrne na center za socialno delo, in za to občino je to Center za socialno delo Grosuplje s sedežem na Taborski 13, Grosuplje, kjer bo skušal ob pomoči socialnih in drugih delavk najti pravi odgovor preko tako imenovane Prve socialne pomoči.

KAJ JE PRVA SOCIALNA POMOČ?

To je storitev na področju socialnega dela, ki je od leta 1992 dalje na podlagi Zakona o socialnem varstvu na voljo vsakomur, ki se znajde v socialni stiski, ima težave, tako osebnih kot v družini, okolju, potrebuje pomoč pri urejanju odnosov med družinskimi člani, pomoč pri skrbi za otroke ali druge družinske člane ipd. Zanj se odloči prostovoljno.

Njegova prostovoljna odločitev je potrebna tudi tedaj, če je to obliko predlagal zanj nekdo drug, pa naj bo to družinski član, svojec ali neka ustanova, ki je ugotovila njegovo socialno ogroženost.

KAKO POTEKA?

Če se oglasite na Centru za socialno delo (CSD) ali tja pokličete, vas kot tako imenovanega upravičenca do PSP (prva socialna pomoč) sprejme ena od strokovnih delavk, ki skuša na podlagi vaše pripovedi prepoznati in razumeti vašo stisko in težavo, vam ponuditi ustrezne informacije. Dana vam je možnost, da izrazite svoje ocene in stališča, predlagate morebitne rešitve, o katerih že razmišljate in bi jih želeli preizkusiti, a ne veste, kako, ali pa se o njih želite le preprosto pogovoriti, pridobiti še drugo mnenje in informacije, lahko pa želite le oporo za uresničitev načrta.

Če so vaše težave materialne narave, boste prejeli informacije o različnih socialnovarstvenih pravicah, prejemkih in dajatvah, seznanjeni boste s postopkom uveljavljanja le-teh. Seznanili se boste z morebitnimi vlogami in zahtevki za te pravice. Če boste morali te pravice uveljavljati izven centra za socialno delo, vam bodo posredovali tudi osnovne informacije o ustreznih ustanovah. Morebiti bo ob tem potreben tudi zapis vašega pogovora in ugotovitev, vendar bo ta zapis zaupne narave in bo drugim organom, ustanovam ali osebam posredovan le ob vašem soglasju, tako da boste z njim tudi seznanjeni.

Lahko pa se vam bo rešitev nakazala v obliki vključitve v eno izmed socialnovarstvenih storitev. Ena takih je osebna pomoč (OP), ki je namenjena tistim ljudem, ki ne zmorejo in ne znajo najti rešitev težav sami, pripravljeni pa so z nami sodelovati pri iskanju poti do rešitev.

Svetovanje in pomoč pri urejanju odnosov med družinskimi člani, pomoč pri skrbi za otroke, strokovno svetovanje oziroma usposabljanje družine za vsakdanje življenje so naslednja storitev, ki se lahko ponudi - to je PDZD (pomoč družini za

dom).

Starejšim nad 65 let, invalidom, ki imajo status po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, bo predstavljena PDND (pomoč družini na domu), ki omogoča pomoč pri vzdrževanju osebne higiene, gospodinjstvo in pomoč pri ohranjanju socialnih stikov.

Prav vsakdo pa se bo lahko odločil tudi za nadaljevanje razreševanja svojih težav ob možnostih ki jih prinašajo razni zakoni in jih lahko izvajajo strokovni delavci.

Da bi vam lahko bolje pomagali, vam bomo morebiti predlagali tudi sodelovanje s strokovnjaki izven CSD, z ustanovami, občinami, domovi starejših občanov, društvi, prostovoljci.

Vsekakor pa bomo upoštevali vaše želje, če boste želeli ob vsem zgoraj navedenem ostati anonimni ali pa če boste s svojo odločitvijo o morebitni ponudbi rešitvi želeli še malce počakati.

KDAJ POTEKA?

Če se želite oglašiti v CSD osebno, vas bomo pričakovali:

- v ponedeljek od 8. do 10. in od 11. do 13. ure,
- sredo od 8. do 10. in od 11. do 16.30 in
- v petek od 8. do 10. in od 11. do 12.30.

Vsak prvi torek v mesecu se lahko občani Občine Ivančna Gorica med 8. in 12. uro oglašijo osebno tudi pri strokovni delavki na sedežu Občine Ivančna Gorica.

Za pogovore po telefonu pa smo vam na voljo vsak delovni dan, v torek in četrtek od 7. do 15. ure, v sredo do 17. ure.

Če ne morete priti na CSD ali se ne morete oglašiti po telefonu, nas lahko o vaši težavi ali stiski obvesti kdorkoli; skušali vas bomo v najkrajšem času obiskati na domu in vam prvo socialno pomoč nuditi v vašem okolju.

CSD GROSUPLJE

PROSTOVOLJNO DELO

V okviru Centra za socialno delo Grosuplje poteka že od leta 1986 dalje projekt Prostovoljno delo z otroki in mladostniki.

V projekt se vključujejo otroci in mladostniki iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Dejavnosti potekajo celo šolsko leto. Organiziramo učno pomoč, kreativne delavnice, tabore, delavnice ob posebnih priložnostih, piknike, izlete in počitniške živžave.

Kot prostovoljce vključujemo dijake in študente, ki želijo svoje znanje in spretnosti posredovati naprej. Vabljeni torej vsi, ki bi vas tovrstno delo zanimalo in bi želeli del prostega časa posvetiti prostovoljnemu delu.

Za vse dodatne informacije pokličite na tel. št.: 7861-111 ali 7862-536 Matejo Anzeljc Bratina.

Na podlagi Odloka o ustanovitvi Medobčinskega sklada za razvoj malega gospodarstva občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 70/96, Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 10/96), v skladu s Statutom Medobčinskega sklada za razvoj malega gospodarstva občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, Pravilnikom o dodeljevanju sredstev za projekte malega gospodarstva v občinah Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica ter po pooblastilu upravnega odbora Medobčinskega sklada za razvoj malega gospodarstva občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica z dne 25. 09. 2000, Medobčinski sklad za razvoj malega gospodarstva občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica (v nadaljevanju Sklad) skupaj s pooblaščenim finančno organizacijo objavlja

VII. JAVNI RAZPIS

za dodelitev posojil za pospeševanje razvoja malega gospodarstva občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica.

I. PREDMET RAZPISA

Sklad skupaj s pooblaščenim finančno organizacijo razpisuje posojilo za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občinah Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica v skupnem znesku 50.000.000 tolarjev.

Namen posojil:

- odpiranje novih delovnih mest,
- nakup, urejanje in opremljanje zemljišča za gradnjo poslovnih prostorov,
- nakup, graditev ali adaptacija poslovnih prostorov,
- nakup nove opreme ali njena obnova.

II. MERILA IN POGOJI

Na razpis za dodelitev posojila se lahko prijavijo:

- samostojni podjetniki in
- podjetja v zasebni in mešani lasti.

Sedež in dejavnost samostojnega podjetnika ali podjetja mora biti na območju občin, ustanoviteljice Sklada.

Posojila se prednostno dodeljujejo dejavnostim:

- ki zagotavljajo delovna mesta,
- ki so izvozno usmerjene,
- ki omogočajo razvoj turizma,
- ki dopolnjujejo proizvodne programe ostalega gospodarstva,
- z visoko stopnjo inovativnosti,
- ki uvajajo sodobne tehnologije.

Posojila se daje:

- za dobo do 5 let,
- obrestna mera TOM + 1 %,
- stroški odobritve 0,5 %,
- stroški spremljave 0,15 % (Izračunava se od neodplačane glavnice, in sicer enkrat letno od drugega leta naprej).
- zavarovanje: hipoteka na nepremičninah in premičninah, solidarno poroštvo, zavarovanje pri zavarovalnici, bančna garancija ipd.

III. VSEBINA VLOGE

Podjetja morajo vlogi priložiti:

- 1. obrazec banke (dosegljiv na

sedežu Sklada),

- 2. podatke o registraciji in akt o ustanovitvi podjetja,
- 3. obvestilo Zavoda RS za statistiko o razvrstitvi po dejavnostih,
- 4. bilančne podatke za zadnji dve leti, ki jih potrdi Agencija RS za plačilni promet,
- 5. podatke o tekočem poslovanju,
- 6. karton deponiranih podpisov,
- 7. BON - 2 obrazec ali BON - 3 obrazec,
- 8. poslovni načrt oz. investicijski program za dobo kreditiranja,
- 9. dokazilo o namenu porabe sredstev:

- pri nakupu poslovnega prostora
- overjeno kupoprodajno pogodbo oz. prodajno pogodbo
- pri gradnji poslovnih prostorov
- gradbeno dovoljenje
- izpisek oz. dokazila o lastništvu
- vrednost investicijskih del z gradbeno dokumentacijo

pri adaptaciji poslovnih prostorov

- soglasje za adaptacijo del, ki se mora glasiti na proslca za posojilo
- predračunsko vrednost adaptacijskih del
- pogodbo o najemu in soglasje lastnika za izvajanje adaptacijskih del, če bo adaptacijo izvajal najemnik

pri nakupu osnovnih sredstev:

- predračun oz. račun osnovnega sredstva
- pri investiciji v ekološko sanacijo:
- investicijski program ter mnenje ustrezne inšpekcijske službe

- 10. zavarovanje kredita (zemljiškoknjižni izpisek nepremičnin, dokumenti o vrednosti premičnin, podatki o poroku).

Samostojni podjetniki morajo vlogi priložiti:

- 1. obrazec banke (dosegljiv na sedežu Sklada)
- 2. tekoči izpisek iz registra

- 3. prigrisatveni list samostojnega podjetnika
- 4. obrtno dovoljenje oz. dovoljenje za opravljanje dejavnosti
- 5. potrdilo o plačanih davkih in prispevkih
- 6. davčna napoved z bilanco stanja in izkazom uspeha za zadnji dve leti,
- 7. podatke o tekočem poslovanju
- 8. potrdilo o prometu na žiro računu
- 9. potrdilo o (ne) blokadi žiro računa
- 10. poslovni načrt oz. investicijski program za dobo kreditiranja,
- 11. dokazilo o namenu porabe sredstev:

pri nakupu poslovnega prostora:

- overjeno kupoprodajno pogodbo oz. prodajno pogodbo

pri gradnji poslovnih prostorov:

- gradbeno dovoljenje
- izpisek oz. dokazilo o lastništvu
- predračunsko vrednost investicijskih del z gradbeno dokumentacijo

pri adaptaciji poslovnih prostorov:

- soglasje za adaptacijo del, ki se mora glasiti za proslca za posojilo
- predračunsko vrednost adaptacijskih del
- pogodbo o najemu in soglasje lastnika za izvajanje adaptacijskih del, če bo adaptacijo izvajal najemnik

pri nakupu osnovnih sredstev:

- predračun oz. račun osnovnega sredstva

pri investiciji v ekološko sanacijo:

- investicijski program ter mnenje ustrezne inšpekcijske službe

- 12. zavarovanje kredita (zemljiškoknjižni izpisek nepremičnin, dokumenti o vrednosti premičnin, podatki o poroku)

IV. ROK ZA PRIJAVO

Vloge za dodelitev posojila pošljite na naslov: Medobčinski sklad za razvoj malega gospodarstva občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica. Rok za prijave je do 10.11.2000 oz. do porabe namenskih sredstev.

Če vloga ne bo vsebovala zahtevane dokumentacije, se zavrne.

Upravni odbor Sklada bo najpozneje v 30 dneh po roku za prijavo odločal o dodelitvi posojil.

Vse potrebne informacije dobite na sedežu Sklada pri ge. Božič na tel.: 778-384 ali 778-385.

Predsednik:
Stane Jakič l.r.

BILE SMO TURISTKE

Pekarna Grosuplje je vsaki od udeleženk, bilo pa nas je več kot sto, podarila lepo kapo, ki nas je varovala pred sončno pripeko.

Težko pričakovani zadnji torek v letošnjem avgustu, ki smo si ga izbrale za izlet na morje, je le napočil.

Kljub zgodnji jutranji uri, saj smo se zbrale za odhod že pred četrto uro zjutraj, smo bile vse nasmejane in židane volje. S seboj smo povabile tudi sosednji društvi, tako da smo se s postanki v Grosuplju in Dobropolju preko Kočevja odpeljali proti Brodu na Kolpi. Naš prvi večji postanek je bil v osrčju Gorskega Kotarja v hladnem jutru, ki pa je mnogo obetalo. Vzele smo si nekaj časa za prepotrebno jutranjo kavico, ki so jo pripravile naše članice.

Za posebno veliko presenečenje so poskrbeli v Pekarni Grosuplje, saj

so nas obdarili z obilico svojih izvrstnih peciv, ki so se nam prav prilegla. Kolektivu Pekarne Grosuplje in g. Cilenšku se lepo zahvaljujemo za dobroto in izkazano pozornost.

Tako okrepane in obdarjene smo se čez impozantni most pripeljale na Krk, ki je največji jadranski otok in najbližji Evropi, zato pa tudi zelo obiskan. Žal si za ogled mnogih zanimivosti in lepot nismo mogle vzeti časa, saj nas je prav na koncu otoka v mestu Baška že pričakovala posadka ladje Angelina.

Morje je bilo sprva razburkano, toda le toliko, da nam je malo dvignilo adrenalin in da smo se pripeljale skozi senjska vrata. Naprej je bilo mirno in predale smo se morskim

užitkom. Udobna ladja, ki sprejme več kot dvesto potnikov, z zelo prijazno posadko, nas je kmalu pripeljala mimo otoka Grgurja, na katerem so bili po drugi svetovni vojni ženski zapor.

Naš prvi postanek je bil na Rabu. Prijetno mestece, ki pa je bilo priča grozotam, za katere bi bilo mnogo bolje, da se ne bi nikoli zgodile. Obiskale smo spominski park, ki je urejen v spomin umrlim v taborišču na Rabu. Taborišče je "delovalo" od 27. 7. 1942 do 11. 9. 1943. V tem času je bilo 15.000 internirancev (70 % Slovencev), umrlo pa jih je 4.000.

Po kosilu v prijetni senci visokih dreves smo se vkrcale na ladjo in pot nadaljevale okoli otoka Raba do Rajske plaže ter priplule do Golega otoka. To je še eden izmed otokov groze. Vodička nas je popeljala le po manjšem delu otoka. Goli otok so spremenili v politični zapor leta 1948. Ko so pripeljali prve politične zapornike, je bil otok popolnoma gol, po tem ima tudi ime, toda ti zaporniki so ga spremenili. Zgradili so tovarne, stanovanja, igrišča, kinodvorano in celo hotel. Zasadili so drevesa ter uredili poti. Teror je bil tako hud, da ga je le malo zapornikov vzdržalo. Kasneje so političnim zapornikom priključili tudi kriminalce. Leta 1988 je bil zapor na Golem otoku razpuščen. Tri leta kasneje je bil odprt za javnost.

Še zadnji pomenki, preden je ladja odplula

Proti domu smo se vračale skozi Reko ter v tisočih lučkah, ki so se

prizigale po mestu, še zadnjič z dolgim pogledom vsrskale morsk gladino. Ta pogled nas bo še dolgo spremljal.

Mari Erjavec

Mnogi udeleženci izleta so na spominskih obeležjih na Rabu našli imena svojcev.

SREČANJE PARAPLEGIKOV STIČNA 2000

Pogovor s predsednikom društva Danetom Kastelicem

V soboto, 30. 9., so se v Stični zbrali paraplegiki in tetraplegiki iz vse Slovenije. Po končanem srečanju smo novega predsednika Društva paraplegikov ljubljanske regije Daneta Kastelica prosili za kratek pogovor. (KM)

• Dane, lahko poveš kaj o tem, kako je nastala ideja o srečanju invalidov v Stični?

Ideja o obisku Stične je nastala v moji glavi. Čeprav pretežno delujem v Ljubljani in osrednji Sloveniji, sem še vedno "lokalpatriot". Zakaj bi torej iskal znamenitosti druge po Sloveniji, ko pa se nam je biser, kot je Stična, ponujal le streljaj od Ljubljane?

• Lahko našim bralcem nekoliko predstaviš program in potek današnjega dne?

Člani društva in svojci smo srečanje pričeli z mašo v stiški baziliki, katero je daroval opat dr. Anton Nadrah. Nato smo si ob strokovnem vodenju ogledali baziliko, slovenski verski muzej in znameniti križni hodnik, potem pa se je v samostanskem dvorišču pričel koncert godbe na pihala Stična. Med koncertnim pred-

hom sva z županom pozdravila in nagovorila udeležence. Srečanje smo zaključili v družabnem vzdušju v gostišču Mini, kjer je družina več kot dvestotih udeležencev zaključila in strnila vtise s sobotnega bivanja v deželi Desetega brata.

• Kakšne besede je gostom namenil župan?

Mislil, da se je župan med nami dobro počutil. V svojem nagovoru je orisal zgodovino občine in jo predstavil v njenem kulturnem in industrijskem razvoju. Vse udeležence je povabil, da še obiščejo deželo Desetega brata. Poudaril je pomen združevanja in druženja, posebej še integracijo vsakega prizadetega v okolje.

• Kakšni pa so bili vtisi naših gostov?

V Stični je bilo le kakšnih deset odstotkov današnjih udeležencev. Prijatelji paraplegiki iz sosednjih društev, ki so prišli iz Nove Gorice, Kopra, Ilirske Bistrice, Škofje Loke, Kranja, Radovljice in od drugod so bili nad samostanom kratkomalo vznemirjeni. Ob koncu so bili vsi enotnega mnenja, da se bodo še vračali v ta

predel Slovenije, izrazili pa so tudi željo, da bi si ogledali dolino reke Krke in Jurčičevo domačijo. Žal jim tega tokrat zaradi problemov s prevozi nismo mogli ponuditi. Med nami so namreč tudi tetraplegiki in nekateri takega napora ne morejo prenesti brez zdravstvenih posledic. Ostaja pa možnost za naslednje leto.

• Saj res: ste imeli danes paraplegiki kakšne večje težave pri premagovanju ovir?

Na presenečenje vseh smo brez problemov premagovali vse prehode zaradi prilagojenosti na invalidski voziček, kljub arhitekturi, stari več kot 860 let, in seveda zaradi sodbodnih dvigal v samostanu.

• Glede na humanitarno noto sponzorstva ti seveda omogočamo, da se zahvališ vsem, ki so vam pomagali pri izvedbi srečanja.

V imenu Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine bi se rad zahvalil vsem, ki ste pomagali, da je bilo na zadovoljstvo vseh prisotnih prijetno druženje naših članov kvalitetno izpeljano. S svojim nesebičnim prispevkom so srečanje omogočili naslednji donatorji: Rekon, Avto-tek, Igor Akrapovič, Kalit, Sir-pak, Sitik, gostišče Mini, Janez Finec, Izdelava betonskih strešnikov Glivar, Predelava plastičnih mas Sever, Cementni izdelki Rojec, Vlečna služba Kocjančič, Inštalaterstvo Nograšek, Bife pri Frenku, Milos, Univerzal Hudo, Peskopop Podsmreka, Mizarstvo Perpar, Avtoprevoznništvo Avgust Finec, Računovodski servis Perpar, Slaščičarstvo Kovačič, kmetija Erjavec in MC Servis.

Posebej hvala občini Ivančna

Gorica in županu Jerneju Lampretu, samostanski skupnosti opatije Stična, g. opatu dr. Antonu Nadrahu, g. župniku p. Janezu Novaku, vodstvu slovenskega verskega muzeja in vodičem, godbi na pihala Stična in

Marti Omejec, uredništvu Klasja, radiu Zeleni val, Nedeljskemu dnevniku in Ladislavu Lesarju, Delu, Dnevniku ter duetu Monika in Domen.

PREDSTAVITEV DRUŠTVA PARAPLEGIKOV LJUBLJANSKE REGIJE

Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine je največje od devetih na območju Slovenije. Združuje 305 članov, s svojim delovanjem pa pokriva šestinideset občin osrednje in deloma južne Slovenije v izmeri 4.228 km² površine in 1.517 naselij. Med njimi je z 137 naselji največja ravno občina Ivančna Gorica. Društvu je podelilo status društva, ki deluje v javnem interesu, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Imamo štirinajst prioritetenih programov, kot so: obnovitvena rehabilitacija, ohranjanje zdravja, specifična pomoč invalidom, usposabljanje za aktivno življenje in delo - dvigovanje zavesti, svetovanje pri nabavi tehničnih pripomočkov, predelava vozil na ročno upravljanje, aktivno vključevanje v okolje, pomagamo pri reševanju stanovanjskih vprašanj, predvsem ureditvi prostorov in sanitarij, skrbimo za prevoze s svojim kombiniranim vozilom, gojimo šport in rekreacijo, organiziramo interesne dejavnosti, izobraževanje, izdajamo časopis, in nenazadnje, skrbimo za povezovanje s centri za socialno delo in našimi člani.

Vse te dejavnosti, ki so namenjene našim članom, zahtevajo svoj del finančne pogače. Poškodba hrbtenjače in odvisnost od invalidskega vozička še kako vpliva ne samo na prizadetega, ampak tudi na okolico, ki prizadetega včasih zaradi nepoznavanja slabo sprejema. Polovica društvenega proračuna je rešena sistemsko preko Zveze paraplegikov in fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij (FIHO). Ostalo polovico delno pokrivajo občine (20 %), nekatere se te svoje odgovornosti zelo spretno izogibajo, 30 % pa Društvo zagotavlja s svojim javnim delovanjem, v največji meri z donacijami in sponzorstvom.

Dane Kastelic

DAN, KO SMO V AVSTRALIJI S SOLZAMI V OČEH PELI ZDRAVLJICO - IN TO DVAKRAT!

Dr. Marko Ilešič, vodja slovenske delegacije na olimpijskih igrah v Sydneyu

Ko sem se pred odhodom na olimpijske igre v Sydney z uredništvom Klasje dogovoril, da bom napisal kakšen prispevek, sem imel v mislih nekakšno predstavitev celotnega dogajanja, morda s posebnim poudarkom na utripu v Olimpijski vasi. Ker pa se danes, 25. septembra 2000, izteka rok za oddajo prispevka, sem se odločil, da svoj prvi javnosti namenjeni zapis z letošnjih OI namenim samo enemu dnevu, za Slovence "zlati" soboti, 23. septembra 2000. Za številne druge vtise bo še čas - saj smo komaj na polovici tekmovalj. Ker sta od tega dneva minili samo dve noči, so vtisi še sveži in marsikdaj preveč osebni, zaradi česar prosim bralce za dobrohotno razumevanje. A saj ste bolj suha in precizna poročila tako in tako prebrali v drugih časopisih oziroma videli na TV.

Da, ta 23. september 2000! Čudovito sobotno jutro (vreme je doslej idealno) me je našlo že na poti iz Olimpijske vasi proti Penrithu, kjer potekajo veslaška tekmovanja. Naši veslači so odšli že pred menoj, pa tudi jaz sem zgoden. Sam vozim enega od avtomobilov, ki so nam jih posodili organizatorji: sam zato, ker ne želim biti vezan na druge, saj ne vem, kaj me danes kot vodjo delegacije vse čaka; pa tudi zato, ker domači vozniki nimajo posebno dobre orientacije. Vsekakor se po dobrem tednu dni

bivanja v Sydneyu že bolje spoznam po kar zapletenem cestnem omrežju od marsikoga med njimi. Tudi vožnja po levi z velikim avtom Commodore Holden mi ne povzroča posebnih težav.

Ko vstopim na tribuno, se "zaletim" v reporterja TV Slovenija Iva Milovanoviča s snemalcem. Koj izkoristi priložnost, aktivira kamero in mi "porine" v usta mikrofon s pričakovanim vprašanjem o napovedi za današnje veslaško finale. Zanimivo, danes še nisem spregovoril niti besede, tako da so prve direktno za televizijo. Vem, da pričakuje odgovor o medaljah, vendar se taki napovedi diplomatsko izognem. Nerad prognoziram navzven, čeprav intimno seveda pričakujem vsaj eno medaljo. Na tribuni se mi počasi pridružijo drugi člani slovenske delegacije. Tudi skoraj vsi športniki, ki danes nimajo svojih obveznosti, so v Penrithu. Sicer od organizatorja nismo dobili kart za vse, vendar so dekleta in fantje ne samo hitri, ampak tudi iznajdljivi, tako da se vsi prebijajo mimo kontrol. Slovenske zastave vihrajo marsikje med desetisočglavo množico.

Nervoza na tribuni raste. Kako je šele pri veslačih in trenerjih! Tisti, ki ni okusil te silne napetosti pred startom, najbrž težko razume različne reakcije športnikov. Iztok in Luka startata. Saj vemo, da sta v odlični

formi, da sta objektivno najboljša, pa vendar... Treba je preveslati 2000 metrov. In majhen padec koncentracije lahko povzroči usodno napako, kar se je tudi na teh igrah našim najboljšim žal že zgodilo (gimnastika, kajak).

S tribune, ki je na cilju, ni mogoče oceniti, kakšen je njun položaj v prvi polovici. K sreči so tu monitorji in pogled nanje nas pomirja. Suvereno sta začela in povečujeta prednost. Tudi uradni semafor kaže isto. Vendar bo to dolgih šest minut. Prihajata, vodita! Opa, Norvežana za njima se nevarno približujeta, a Blejca se ne da. Zanesljivo prva prevozita ciljno črto!

Ura je 10.17. Na tribuni se Slovenci vseprek objemamo. Ko drugi opazijo, za kaj gre, čestitajo. Med tistimi, ki so mi roko stisnili najbolj iskreno, je Tonči Vrdoljak, predsednik hrvaškega in član mednarodnega olimpijskega komiteja, pa Jean-Philippe Rochat, Švicar, član arbitražnega sodišča za šport in moj dolgoletni prijatelj, zlasti s kranjskogorskih smučišč. Vendar čestitke sprejemam bolj odsotno, kajti misli so pri prvi zlati olimpijski medalji za samostojno Slovenijo. In seveda pri mnogih v domovini, ki najbrž ravno tako slavijo, čeprav je sredi noči.

Vzamem zastavo, s katero smo na tribuni navijali, se spustim do vode, se prebijem skozi kordon novinarjev in redarjev, kljub mrkim pogledom teh drugih, in prinesem slovensko zastavo na pomol ravno tedaj, ko Iztok in Luka pristajata. Izročim jima jo, naj jo imata ob podelitvi medalj, naj jo gleda ves svet.

Medalje bodo podeljene šele po tekmi četvercev, kjer imamo spet svoje adute. Naši štirje žal slabo startajo, a se kmalu prebijajo na četrto mesto in v finišu resno posežejo v boj za medaljo. Žal je proga prekrtka oziroma cilj preblizu. Četrto mesto! Nehvaležno sicer, a tudi to je velikanški uspeh. Seveda bi blejsko-mariborski kombinaciji privoščil več. Pa saj bo čez štiri leta spet olimpijada!

In zdaj nepozabni trenutek. Iztok in Luka prejmeta zlati medalji prav iz rok Tončija Vrdoljaka, ki jima čestita v brezhibni slovenščini, nato pa se ob zvokih Zdravljice dviga slovenska zastava. Občutek je nepopisen: mravljinčji, solze, tisoč misli v možganih... Pojem seveda na ves glas - uboga ušesa blizu stoječih in sedečih!

Luka in Iztok prešerno odzdravljata navdušeni množici. Slovenske zastave so povsod, vsaj zdi se mi tako. Sicer pa je število naših navijačev, bodisi avstralskih Slovencev bodisi tistih iz Slovenije, tu na vseh tekmah naših prav presenetljivo veliko! Kot se spodobi, gremo s tribune v salon in po vseh pravilih odpremo šampanjec. Ob trkanju kozarcev smo seveda nekoliko glasni, vendar nas drugi z razumevanjem opazujejo in ploskajo. Tudi oni vedo, kaj pomeni zlata kolajna za malo Slovenijo. Telefon mi stalno nekaj piska, pa nimam časa, da bi ga dvigal. Vseeno pogledam: seveda, polno SMS sporočil iz Slovenije. Razen nekaterih zaspancev so mi čestitali vsi, ki sem jim zaupal svojo avstralsko številko GSM. Tudi iz Stične oziroma okolice...

Dneva še ni konec. Ker kot vodja delegacije skušam biti navzoč pri vseh nastopih naših, če to časovno zmorem, sem že prej načrtoval, da grem spremljat Rajmonda Debeveca, ki ima ob 12. uri finale v malokalibrski puški.

Medaljo obeša Debevcu okoli vratu nihče drug kot predsednik MOK Samaranch. Kakšna čast. In tudi on stoji mirno ob Zdravljici, ki jo prisotni Slovenci seveda spet glasno odpojejo. Rajmond ima solze v očeh, Lojze tudi, "pevci" seveda tudi.

Zdaj pa protokol. Veslači imajo še dosti dela s čolni, Debevec s puško in naboji, tako da se dogovorimo za uradno slovesnost šele zvečer v Slovenski hiši sredi Sydneya. V olimpijski vasi praznovanja niso običajna, saj so drugi športniki sredi priprav za tekme in jih slavljenje lahko moti. Zato nisem predvidel nikakršnih proslav tam. A športniki so reagirali spontano. Ko smo prišli v vas, je zlate

priložnostih ni protokola!

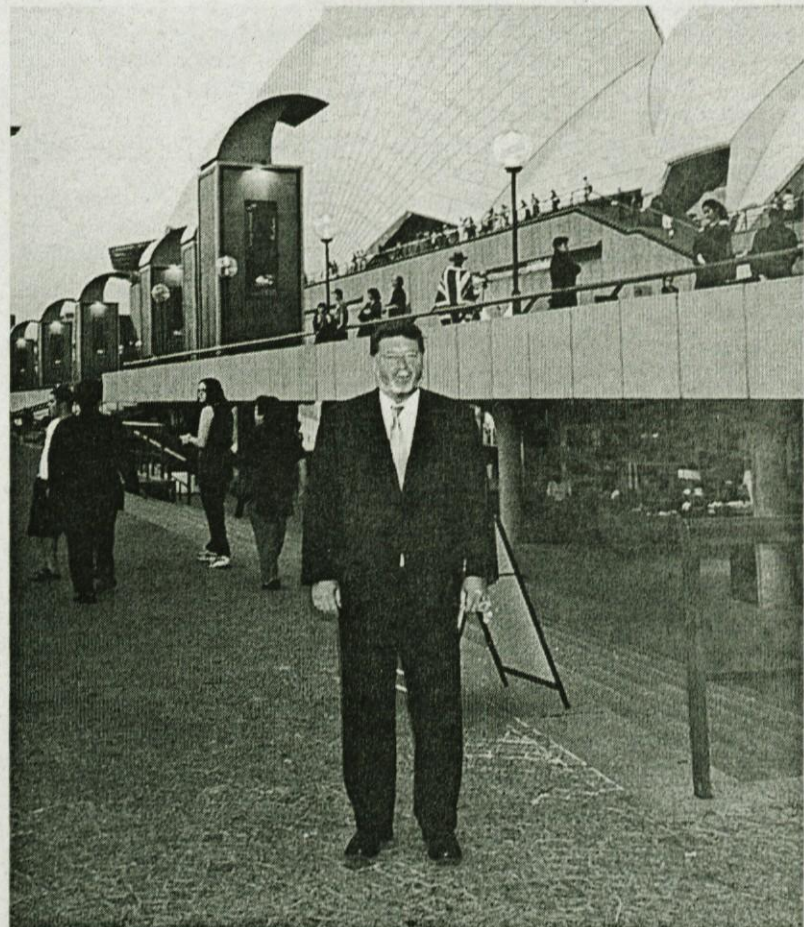
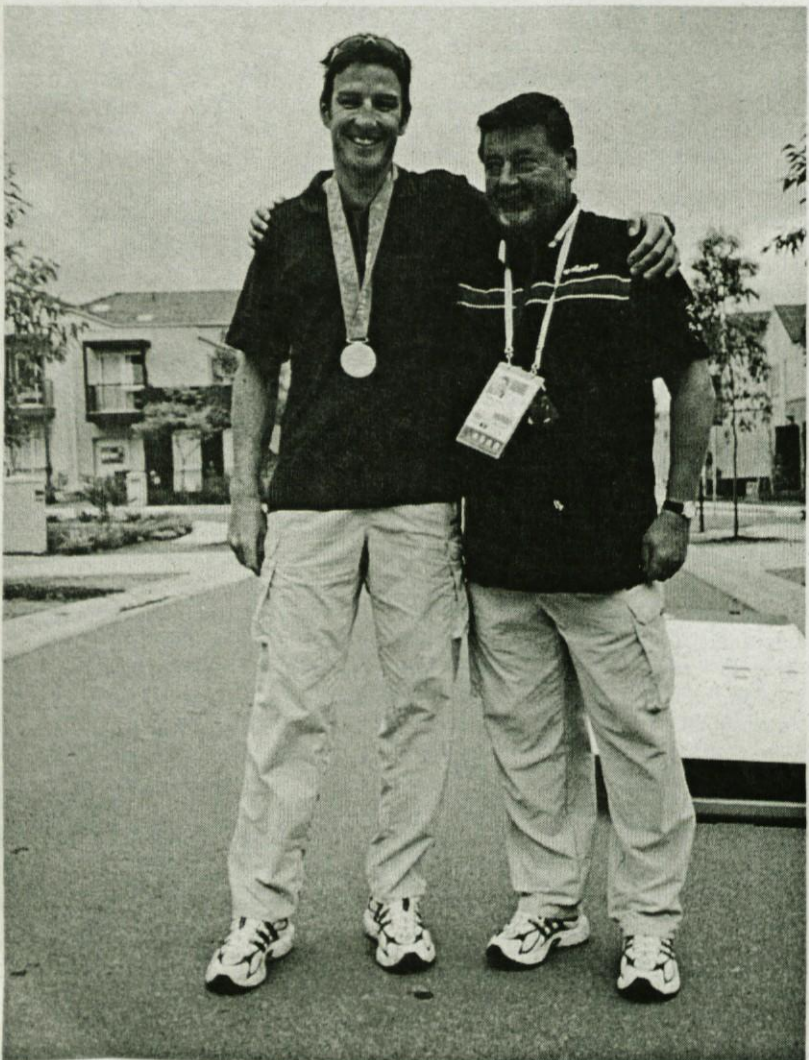
Ko pridemo na cilj, je kvalifikacij konec. Debevec vodi, in to za dva kroga. A finale je prava loterija. Deset strelav stoji, tako da se rezultati (krogi) merijo na desetinke. Sedim nekaj metrov za Rajmondom, tik pred mano njegov trener Lojze Mikulič. Čisto tiho je, jaz pa tudi: veva, da je priložnost enkratna, da pa je uspeh odvisen od Rajmondovih oči, rok, in predvsem živcev. In fant jih ima! Izkušnje s prejšnjih štirih olimpijad in neštevilnih velikih tekmovanj so naredile svoje. Svojo prednost še poveča in z novim olimpijskim rekordom osvoji svojo prvo olimpijsko medaljo. Zlato! Rajmondu, ki je vztrajal na svoji poti, jo privoščim tako, kot če bi jo dobil sam. In Lojzetu ravno tako. To jima tudi povem.

Saj to skoraj ni mogoče! Dve zlati medalji v treh urah. Vem, kakšna spodbuda je to za tiste olimpijce, ki bodo še tekmovali naslednji teden, kakšna injekcija za slovenski šport, in končno, kako prestižen dosežek za Slovenijo. Vsi tisti, ki so zaupali v šport in športnike, so zdaj nagraceni.

"medaljaše" pričakala vsa ekipa, ki je prej poskrbela za okrasitev naše ulice. Za dekor so prišle prav zvezane rjuhe in brisače, napete med hišami, ter role toaletnega papirja na drevesih. Bilo je ganljivo. Tudi zato, ker so bili glavni iniciatorji sprejema športniki, ki so v prejšnjih dneh doživljali razočaranja, in rokometarji, ki so v stalni napetosti zaradi hudega ritma tekem vsak drugi dan. Pa naj kdo trdi, da šport ne goji humanih vrednot!

Proslava zvečer je potekala pa ustaljenem scenariju: govori, branje čestitk iz domovine, pa vedno bolj sproščeno veselje. Baje so nekateri vztrajali celo noč in prav je tako. Tudi v Sloveniji je bilo najbrž marsikje podobno. Sam pa sem se kmalu umaknil iz vrveža, da ponovno razmislim o tem, kaj se je danes pravzaprav zgodilo. Slovenija je dokazala, da se lahko kosa s svetom. Po številu medalj smo v tem trenutku na 21 mestu med 199 državami. Smo še na katerem področju tako visoko?

Res je bila zlata sobota. In srečni smo bili tisti, ki smo jo lahko doživljali tako od blizu. A Olimpijske igre se nadaljujejo....

Predstavljamo vam športna društva iz naše občine

ŠPORTNO DRUŠTVO POLŽ VIŠNJA GORA

V Klasju so bila predstavljena že skoraj vsa športna društva, ki trenutno delujejo na območju občine Ivančna Gorica. Med tistimi, ki jih še nisem predstavil, je tudi ŠD Polž Višnja Gora, in upam, da mi ne bodo zamerili, ker jih predstavljam med zadnjimi.

Šport ima namreč v Višnji Gori stare in močne korenine. Malokdo ve, da so imeli tam pred 2. svetovno vojno sijajne tekače, ki so veliko pomenili tudi v mednarodnem merilu. Najbolj znan med njimi je bil Ive Krevs, ki se je leta 1936 udeležil celo olimpijskih iger v Berlinu in se odlično odrezal v teku na 5000 m. Omeniti velja še Jožeta Slápnica, ki je bil med prvimi tekači v Višnji Gori in tudi večkratni jugoslovanski prvak na dolgih progah.

Šport kot pristočasna fizična aktivnost pa je v Višnji Gori doživel večji razmah po 2. svetovni vojni. Predvsem so izkoriščali svoj plavalni

bazen kot zapuščino predvojne države. Ustanovili so celo plavalni klub. V šestdesetih letih so ustanovili tudi smučarski klub.

Pa vendar je bil v teh letih nekako najbolj prepoznaven rokomet. Ustanovljen je bil Rokometni klub Polž, leta 1960 pa je bila odigrana prva tekma v Dolenjski rokometni ligi. Rokomet je bil v Višnji Gori z enim presledkom (konec šestdesetih do leta 1972) prisoten vse do leta 1990, ko so se zaradi skupnega interesa, da se združijo moči klubov, ki so delovale na območju Višnje Gore, Stične in Šentvida, Višnjani pridružili novoustanovljenemu RK SVIŠ.

Po letu 1991 so se v preoblikovanem Športnem društvu Polž, ki je nekako naslednik Rokometnega kluba Polž, ukvarjali le s športno rekreacijo in tako je še danes. Po letu 1991 so v društvu igrali mali

nogomet in košarko, od leta 1996 naprej pa je aktivna tudi sekcija za žensko rekreacijo.

Po besedah sedanjega predsednika društva Pavla Groznika mlajšega delujeta trenutno v društvu dve sekciji: za žensko rekreacijo in za košarko. Pravi, da želijo na noge postaviti tudi rekreativno rokometno sekcijo. Trenutno imajo nekoliko težav s prostorom, saj je "stara" telovadnica zelo zasedena, medtem ko se za prostor v telovadnici nove šole še dogovarjajo in upajo, da jo bodo lahko uporabljali v športno-rekreativne namene.

Želja nekaterih, ki delujejo v tem društvu, pa je predvsem, da bi v športno dejavnost vključili čimveč otrok in mladine iz Višnje Gore. Želim seveda, da bi jim uspelo.

Simon Bregar

PRAZNIK MALEGA NOGOMETA V PUSTEM JAVORJU

Na začetku temeniške doline, v vasici Pusti Javor, ki že meji na sosednjo občino Litija, so v nedeljo, 17. septembra organizirali tradicionalni turnir v malem nogometu. V lepem jesenskem vremenu se je za turnirsko zmago potegovalo sedem ekip. Ob robu igrišča se je zbralo veliko gledalcev, ki so bili navdušeni nad igro, ki so jo prikazali požrtvovalni igralci. Slabe ekipe ni bilo, saj so vse imele za seboj že kar nekaj tekem in turnirjev, kar se je pokazalo v dobri pripravljenosti igralcev, zato so se skoraj vse tekme končale s tesnimi izidi.

Posebej velja poudariti, da so se organizatorji izjemno potrudili, saj so poskrbeli za dober teren, ob robu igrišča so imeli radijskega reporterja, ki je tekoče obveščal prisotne o poteku tekmovanja in rezultatih, na koncu turnirja pa so na pomoč pri pogostitvi udeležencev turnirja in publike priskočili še gasilci iz GD Sobrače.

Finalna tekma med ekipo Temenice in Doba se je v rednem delu končala neodločeno, zato so se izvajale sedemmetrovke, ki so odločile zmagovalca turnirja. To je

bila ekipa Doba, ki je dobila velik pokal. Ta je doživel tudi krst s šampanjcem, kot je običaj v evro ligi. Rezultati turnirja pa so naslednji:

1. Dob
2. Temenica
3. Pusti Javor
4. Leskovic
5. Sobrače
6. Javorje
7. Nišič transport - Zagorje

Torej na svidenje naslednjo jesen v Pustem Javorju

Lojze Adamlje

ŠE VEDNO ODLIČNI IVANŠKI NOGOMETAŠI

Od zadnjega javljanja v prejšnji številki Klasja so člani NK Ivančna Gorica v 2. slovenski nogometni ligi nanizali tri lepe zmage in en remi. Tako so v 5. krogu doma premagali nove drugoligaše Brda s 3 : 0, v 6. krogu pa v gosteh presenetili še lanskega prvoligaša Feroterm Pohorje in zmagali s 3 : 1. Toda serija uspehov še ni bila zaključena. V 7. krogu so doma premagali enega

najresnejših kandidatov za odhod v 1. ligo, ekipo Jadran Šepič, z rezultatom 2 : 1. Za uspeh pa lahko štejejo tudi neodločen izid v 8. krogu, ko so gostovali v Šentjurju in dosegli rezultat 1 : 1.

Po 8. krogu imajo tako bilanco: 5 zmag, 1 remi in 2 poraza s skupno razliko v zadetkih 14 : 9 in 16 osvojenih točk. Tako zasedajo 4. mesto na lestvici za ekipami: Živila Triglav

(19 točk), Elan (17 točk) in Jadran Šepič (16 točk, a z boljšo razliko v golih).

Po teh zelo spodbudnih začetnih rezultatih se nekateri že "bojijo", da bomo v Ivančni Gorici prihodnje leto gledali prvoligaški nogomet. Pred nekaj leti je bilo to čista utopija.

Simon Bregar

SEPTEMBER V ZNAMENJU MOTOKROSA

Dolina pod Kalom je zopet gostila najboljše motokrosiste Slovenije. Fantje so tekmovali za pokal Bridgestone in državno prvenstvo. Pokal se je začel že v soboto, 9. septembra 2000, z najmlajšimi tekmovalci v kategoriji podmladka in nadaljeval v nedeljo z bolj izkušenimi tekmovalci. Slednji so tekmovali v kategorijah amaterjev, veteranov, 4-taktnih motorjev, tekmovalcev z licenco, vozniki v kategoriji do 85 ccm pa so vozili dirko za državno prvenstvo.

Med amaterji ni bilo domačih predstavnikov. Tekmovalci, ki imajo licenco za tekmovanje na državnem prvenstvu, so nastopili v kategorijah 125 in 250 ccm. V 125 ccm je bil od domačih voznikov najuspešnejši Jože Praznik na 5. mestu, Jure Kavšek je zasedel 8. mesto, deseti je bil Klemen Porenta, dve mesti za njim pa Robert Kavšek. V razredu 250 ccm si je Andrej Rus priboril 5. mesto. Posebno nagrado za najboljšega šentviškega tekmovalca je prejel Jože Praznik.

Veliko zanimanja je vzbudila vožnja veteranov, oči domačih navijačev pa so bile uprte v vožnjo bratov Kavšek, med katerimi je bil letos najboljši Brane na 4. mestu, Stane pa je prehitel Jožeta. Nagrajena sta bila tudi najstarejši tekmovalci (48 let) in najstarejši motor.

Za točke državnega prvenstva so se potegovali fantje v razredu do 85 ccm. Zanesljivi zmagovalci je bil Samo Kurnik (AMD Lenart), ki močno vodi tudi v skupni razvrstitvi državnega prvenstva. Drugi je bil Uroš Nاستan in tretji Miha Špinder. Miha Barle je zasedel 10. mesto, manj uspešen je bil Damjan Smrekar.

Nekoliko bolj zares je šlo v nedeljo, 24. Septembra, ko je bila osma dirka za državno prvenstvo.

Kategorija 250 ccm:

1. mesto - Sašo Kragelj
2. mesto - Janez Juhant
3. mesto - Bogomir Gajser
8. mesto - Andrej Rus
11. mesto - Jože Praznik

125 ccm:

1. mesto - Marko Javšovec
2. mesto - Jaka Može
3. mesto - Rok Sitar
9. mesto - Robert Kavšek

85ccm:

1. mesto - Samo Kurnik
2. mesto - Uroš Nاستan
3. mesto - Aleksander Žafran
7. mesto - Damjan Smrekar
10. mesto - Miha Barle

14. mesto - Jure Kavšek

16. mesto - Klemen Porenta

Pred zadnjo dirko državnega prvenstva v skupni razvrstitvi v kategoriji 250 ccm prepričljivo vodi Sašo Kragelj, Andrej Rus je na dobrem 10. mestu. Zelo visoko sta v razredu do 85 ccm uvrščena Miha Barle na 7. in Damjan Smrekar na 8. mestu. Tesno je na vrhu lestvice pri voznikih v kategoriji 125 ccm, saj je med prvima le šest točk razlike. Najbolje uvrščen šentviški tekmovalci je Robert Kavšek na 14. mestu, 17. in 18. sta Jože Praznik in Jure Kavšek, tri mesta za njima pa Klemen Porenta.

Kot vsako leto so tudi letos sponzorji prispevali pokale in praktične nagrade tako za zmagovalce kot tudi za domače dirkače. AMD Šentvid pri Stični se zahvaljuje vsem, ki ste kakorkoli prispevali k odlični organizaciji tekmovanja, vzpodbujali tekmovalce in poskrbeli za športno vzdušje v dolini pod Kalom. Vljudo vabljeni, da se nam pridružite spet drugo lato.

Vesna Kralj

O PRVAKU BO ODLOČIL ZADNJI KROG

Sedaj, ko prebirate ta članek, je že znan prvak občinske lige v malem nogometu, a krog pred koncem, ko članek oddajam uredništvu Klasja, tega še ne vemo. Teoretično imata možnosti za naslov občinskega prvaka le še dve ekipi (Dixi iz Stične ter Mladost Astlak iz Artiže vasi), kljub temu pa bo v zadnjem krogu zelo zanimivo. Za prvo mesto se bosta namreč v medsebojnem obračunu pomerili zgoraj omenjeni ekipi. Vsak, ki zmaga v tem dvoboju, bo avtomatsko prvak. V primeru neodločenega izida bo prvak Dixi, Mladost pa lahko izgubi celo drugo mesto, če bo v drugem derbiju zadnjega kroga Bife pri Matjažu premagal ekipo Mizarstvo Trunkelj Krka. V tem primeru bi imeli ekipi Mladost in Bife pri Matjažu enako število točk, toda v medsebojnem obračunu so bili boljši igralci iz Ambrusa. Če Mladost izgubi zadnjo tekmo, pa so igralci iz Ambrusa seveda zopet drugi, a morajo v vsakem primeru premagati Krko.

Ne glede na to, kakšen bo končni vrstni red, pa obema prvouvrščenima ekipama želim na medobčinskem prvenstvu, ki bo 8. oktobra v občini Videm Dobropolje, čimveč uspeha.

Lestvica po 14. krogu oz. krog pred koncem :

	14 tek.	12 zm.	2 neod.	0 po.	38 točk.	gol raz.	68 : 18 + 50
1. Dixi	14	11	1	2	36		57 : 18 + 39
2. Mladost Astlak	14	11	1	2	34		54 : 22 + 32
3. Bife pri Matjažu & In. Angro	14	9	3	2	30		54 : 18 + 36
4. Mizarstvo Trunkelj Krka	14	9	2	3	29		45 : 22 + 23
5. Snop bar	14	8	1	5	24 (-11)		61 : 52 + 9
6. KMN 2. liga	14	7	2	5	23		40 : 39 + 1
7. Dixi 2	14	7	0	7	21		51 : 45 + 6
8. Club Casucci	14	5	5	4	20		49 : 32 + 17
9. Klanček Šentvid	14	4	2	8	14		24 : 50 - 26
10. Marof	14	3	4	7	13		27 : 49 - 22
11. Prince pub	14	4	0	10	12		25 : 37 - 12
12. Antonač	14	3	1	10	9 (-11)		30 : 48 - 18
13. Viridin hram	14	3	0	11	9		28 : 69 - 41
14. OMV Istrabenz in B. Toplar	14	2	1	11	7		30 : 64 - 34
15. Dob	14	1	0	13	2 (-11)		22 : 82 - 60
16. Temenica	14	1	0	13	2 (-11)		22 : 82 - 60

• (-11) pomeni, da ekipe ni bilo na eni tekmi in da ji je zaradi tega odvzeta točka.

Simon Bregar

OLIMPIJSKE IGRE NAS NISO PUSTILE RAVNODUŠNIH

24. poletne olimpijske igre moderne dobe so se končale v nedeljo, 1. oktobra 2000. Kar težko se je bilo upreti "buljenju" v televizijski ekran, čeprav smo s časom večkrat na tistem. Olimpijske igre so pač največji športni dogodek, saj se na enem kraju ob istem času zbere skoraj vse, kar danes kaj pomeni v vrhunskem športu. Izjema so seveda nekateri športi (nogomet, košarka ...), kjer zaenkrat še ne nastopajo vsi najboljši in drugi (npr. avto-moto športi), ki na program OI niso uvrščeni. Pa vendar so igre izjemen medijski dogodek, ki ga tudi tisti, ki jih sicer šport ne zanima preveč, težko prezrejo.

Tekmovanja še posebej radi spremljamo, če so v igri za kolajne tudi slovenski športniki, ki smo jih na igrah v Sydneyu imeli kar 74. Marsikdo si bo dejal, da smo se teh iger udeležili bolj po prvotnem načelu, ki ga je postavil francoski baron Pierre de Coubertin: "Važno je sodelovati in ne zmagati", pa ni bilo čisto tako. V kar nekaj športih smo bili v igri za medalje in vsak se je kar najbolj potrudil, da jih tudi osvoji. Danes je na OI pač tako, da res nekaj pomeniš, če osvojiš kolajno, vse ostalo pa gre hitro v pozabo.

Tudi stari Grki so zmagovalce častili kot največje junake in jim posvečali izjemno pozornost. Stari Grki so bili namreč izumitelji olimpijskih iger. Verovali so v množico

božanstev, najvišjemu med njimi - Zevsu - pa so vsaka štiri leta posvečali olimpijske igre, ki imajo ime po mestu Olimpija, kjer so le-te potekale. Začele so se leta 776 pred našim štetjem. Kako pomembne so bile, priča dejstvo, da so med igrami vselej morali prekiniti vojskovanje med t.i. polisi oz. mestnimi državami v stari Grčiji. Tekmovati so smeli samo moški, ki so bili goli, medtem ko ženske med tekmovalci niso smele na ozemlje svetišča, kjer so igre potekale. Grki so tekmovali v tekih, skokih, metih, borilnih spretnostih in konjskih dirkah, razdeljeni pa so bili v dve starostni kategoriji. Zmagovalci so bili deležni počastitev in privilegijev, sčasoma pa tudi vse večjih materialnih nagrad. Pojavili so se tudi poklicni športniki. Konec iger je povezan z uveljavljanjem krščanstva v rimskem imperiju. Konec 4. stoletja našega štetja jih je rimski cesar Teodozij ukinil. Tako so šle igre za dobrih 1500 let v pozabo.

Olimpijske igre moderne dobe je obnovil že omenjeni francoski baron de Coubertin. Vzrok za to je razcvet sodobnega športa, ki se je pojavil v 19. st. v Veliki Britaniji, in novi ekonomski odnosi. Smisel OI naj bi bil utrjevanje miru in zблиževanje med narodi.

Prve OI moderne dobe so bile v Atenah leta 1896, prvi zmagovalec

pa Američan Garrett v metu diska. Na igrah v Atenah še niso tekmoval ženske. To se je zgodilo na drugih igrah, ki so bile l. 1900 v Parizu. Slovenci smo prvič nastopili na OI leta 1912, ko so bile 5. igre zapored v Stockholmu na Švedskem. Rudolf Cvetko je tam osvojil tudi prvo olimpijsko kolajno kakšnega Slovenca nasploh. Za ekipo Avstroogrske je osvojil srebrno medaljo v sabljanju.

Leto 1924 je bilo prelomno z več vidikov. Leon Štukelj postane v športni gimnastiki olimpijski zmagovalc. Bil je celo dvakratni olimpijski zmagovalc, nastopal pa je za takratno Jugoslavijo. Te igre so bile v Parizu, osme po vrsti. Tega leta so bile v Chamonixu, tudi v Franciji, prve samostojne zimske OI.

Za enajste letne OI, ki so bile v Berlinu leta 1936, je značilno, da so bile bolj v znamenju Hitlerja kot pa iger. Prvič so jih prenašali po televiziji. Tega leta so bile zimske OI v Garmisch Partenkirchnu, kjer je naš Smolej dosegel vidno 10. mesto v teku na 15 km. Nov mejnik za slovenski šport pomenijo 18. letne OI, ki so bile v Tokiu leta 1964. Telovadec Miro Cerar ponovno povzdigne našo gimnastiko in osvoji zlato na konju z ročaji in bron na drogu. Zlato kolajno osvoji tudi na naslednjih OI leta 1968 v New

Mexicu.

Nov mejnik v prepoznavnosti slovenskega športa je bil narejen leta 1992 na zimskih OI v Albertvillu v Franciji in na letnih OI istega leta v Barceloni. Slovenija je na teh dveh OI prvič nastopila kot samostojna država. Prva dva, ki sta osvojila medaljo za samostojno Slovenijo, sta bila veslača Iztok Čop in Denis Žvegelj, ki sta bila tretja. Zanimivo je, da je Iztok na letošnjih OI v Sydneyu skupaj z Luko Špikom postal prvi, ki je dobil zlato olimpijsko kolajno za samostojno Slovenijo. Pomembne za nas so bile nato zimske OI 1994 v norveškem Lillehammerju, kjer smo osvojili tri bronaste kolajne (Jure Košir, Alenka Dovžan in Katja Koren). Ob tem ne smemo spregledati sploh prve kolajne, ki jo je na ZOI dosegel kak Slovenec. To je bil Jure Franko, ki je leta 1984 v Sarajevu osvojil srebrno kolajno v veleslalomu, tedaj še v naši skupni državi Jugoslaviji. Leta 1988 pa sta v Calgaryu v Kanadi blestela smučarka Mateja Svet in Matjaž Debelak s skakalno ekipo, ki je tudi osvojila kolajne.

Leta 1996 je v Atlanti nastopila za Slovenijo srebrna olimpijska doba. S srebrno kolajno sta se okitila kajakaš Andraž Vehovar in atletinja Brigita Bukovec. Manj uspeha smo imeli na naslednjih zimskih OI, ki so bile 1998 na Japonskem v Naganu. Tam smo ostali brez medalje. Zato pa je v Sydneyu nastopila zlata doba slovenskega olimpizma. Z zlatimi kolajnami so se okitili veslača Iztok Čop in Luka Špik ter strelec Rajmond Debevec.

Olimpijske igre pa niso minevale brez udeležbe posameznikov iz naše občine. Že leta 1936 se je OI v Berlinu udeležil Ive Krevs iz Višnje Gore. Odlično je tekel na 5000 metrov, vendar njegova uvrstitev ni znana. Našim občanom pa bo bolj znan Borut Javornik s Krke, ki se je kot tekmovalc udeležil OI v Barceloni leta 1992 in v kanuju na divjih vodah dosegel 14. mesto. Leta 1996 v Atlanti in letos Sydneyu se je bil iger udeležil kot trener Simona Hočevarja, ki je letos dosegel izvrstno 7. mesto. Drugi olimpijci iz naše občine mi niso znani, če pa sem katerega pozabil, mi naj tega ne zameri.

Za konec tega članka naj naštejemo še vse Slovence, ki so do sedaj osvojili naslov olimpijskega prvaka:

1. Leon Štukelj - šp. gimnastika (mnogoboj, krogi, drog); 2 x leta 1924 in 1 x leta 1928
2. Miroslav Cerar - šp. gimnastika (konj z ročaji); 1 x leta 1964 in 1 x leta 1968
3. Alenka Cuderman - rokomet, leta 1984
4. Rolando Pušnik - rokomet, leta 1984
5. Iztok Puc - rokomet, leta 1996 (za Hrvaško)
6. Iztok Čop - veslanje (dvojni dvojec) 2000
7. Luka Špik - veslanje (dvojni dvojec) 2000
8. Rajmond Debevec - streljanje (malokalibrska puška trojni položaj) 2000

Simon Bregar

12. RAZISKOVALNI TABOR VELENJE 2000

Da svet stoji na mladih, drži. Vendar moramo mi mladi malo popustiti in priznati, da brez starejših, izkušenih in bolj izobraženih pač ne gre.

V soboto, 19. avgusta, se je v Velenju začel raziskovalni tabor za Zoisove štipendiste. 45 mladih raziskovalcev iz cele Slovenije in 19 mentorjev je teden dni bivalo v Osnovni šoli Gustava Šiliha, ki smo jo imenovali kar Beli hotel.

Na taboru je delalo kar 13 raziskovalnih skupin. Geografi so iskali divja odlagališča odpadkov, geologi raziskovali vire mineralnih surovin, botaniki popisovali grmovne vrste mestnega parka, zoologi so lovili kače in kuščarje, arhitekti preučevali vilo Gorica v Velenju, etnološka skupina se je ukvarjala s prehrabeni navadami rudarjev pred drugo svetovno vojno, godčevstvo v Šaleški dolini je preučila skupina za ljudsko glasbo in ples, zgodovinarji pa so zbirali podatke iz življenja Velenjčanov v 50. in 60. letih.

V skupini kemija okolja, kjer sem sodelovala tudi jaz, smo preiskali reko Pako, ki teče skozi Velenje proti Šoštanju. Delo na terenu je bilo kar naporno, saj smo na vročem soncu prepeščali, lahko bi rekli celo prebrodili, celotno obrežje reke Pake. Dobili smo tudi kakšno prasko zaradi velike trave ali bodeče robidnice. Vzorčili smo namreč vode pritokov in iztokov ter jim izmerili temperaturo in vsebnost kisika. Potem smo odšli v laboratorij, kjer je bilo prijetno hladno, analizirali še ostale parametre: pH, prevodnost, količino težkih kovin (svinec, kadmij, cink...), vsebnost anionov (nitrat, nitrit,

klorid, sulfat...) in kationov (kalcij, magnezij, kalij, amonij...). Rezultate smo primerjali z normativi, ki so navedeni v veljavni zakonodaji, ter poskušali oceniti vpliv posameznega pritoka na kakovost vode v reki. Delovali so tudi delavnice z umetniškim navdihom: gledališka, plesna in likovna. Vse pa je spremljala in skrbno posnela ter zapisala skupina novinarjev, ki nam je vsako jutro postregla s še "toplim" časopisom, imenovanim Lovrek, in večernim dnevnikom, objavljali pa so tudi na internetnih straneh (www.erico.si/tabor2000). Za nameček pa so prišli tudi pravi novinarji z RTV Slovenija, tako da je za nas izvedela širna Slovenija.

Raziskovalno delo je potekalo v dopoldanskih in popoldanskih urah, večerne urice pa smo izkoristili za zabavo in druženje. Poleg košarkarskega turnirja med mladimi raziskovalci in mentorji ter karaok je bil najbolj spektakularen krst novincev. Na Velenjskem jezeru smo pričakali Njega, Velikega Žbičlja, mogočno osebo, ki je z ladjo priplula z namenom, da nas novince krsti. Najprej smo morali, prestrašeni in polni pričakovanja, vsi na kolena in vpiti njegovo ime "Veliki Žbičelj". Njegovi pomočniki - biriči - so nam z zeleno barvo prebarvali obraze in nas škropili z mrzlo vodo. Nato je bil vsak klican k Njemu: podal mu je roko in On ga je krstil s takrat najbolj primernim imenom. Da pa je bil krst veljaven, je novinec popil še neko tekočino oziroma kemikalijo s prijetnim sladkim okusom. Kaj je bilo zmešano v tej kemikaliji, da se nekateri še po koncu krsta niso mogli ločiti od nje, pa naj ostane skrivnost. Po krstu nas je v Belem

hotelu že čakal bambijev golaž in še topel jabolčni zavitek. Predzadnji dan nas je obiskal župan Velenja in nam prinesel pršut, teran in potico. Po slastni pojedini smo si na velenjskem gradu ogledali jazz koncert in se vsi neučakani napotili v bližnjo diskoteko, kjer smo rajali ne prav do zgodnjih jutranjih ur, saj nas je utrujenost ter misel na naslednji delovni dan in glasno jutranje bujenje kar sama od sebe odnesla v Beli hotel, v prijetno postlane spalne vreče.

Zadnjo noč nas večina raziskovalcev oziroma taboriščnikov ni šla spat. Bedeli smo vso noč, prepevali ob spremljavi kitare, se pogovarjali, obujali spomine na pretekli teden, si izmenjali naslove in nazadnje dočakali zajtrk. Napočila je sobota, 26. avgusta, in raziskovalnega tabora Velenje 2000 je bilo konec.

Špela Može

ZLATO ODLIČJE MLADIM GEOLOGOM

Delo krožka in raziskovalno nalogo sta uspešno predstavila učenca Mitja Linec in Klemen Tomšič.

Raziskovalne naloge iz geologije v minulem šolskem letu so bile strokovno ocenjene šele ob koncu šolskega leta, zato so bila priznanja mladim raziskovalcem podeljena šele poleti.

Člani geološkega krožka Osnovne šole Stična so se tokrat posvetili okamninam Dolenjske. Njihova raziskovalna študija je bila ocenjena z zlatim priznanjem.

Leopold Sever

Okamnele (fossilizirane) školjke litiotide iz okolice Krke. Živele so pred pribl. 150 milijoni leti.

KLASJEV KRATKOČASNIK

KVIZ

1. Kaj je po poklicu naš župan?

- a) profesor telesne vzgoje
- b) diplomiran enolog
- c) veterinar za male živali

2. Kateri je drugi najvišji vrh v Sloveniji?

- a) Špik
- b) Grintavec
- c) Škrlatica

3. Kje so najlepši lehnjakovi slapovi v naši občini?

- a) na potoku Kosci
- b) na potoku Bukovici
- c) na reki Temenici

4. Kaj je največkrat vzrok za težje prometne nesreče?

- a) sekanje ovinkov
- b) izsiljevanje prednosti
- c) prevelika hitrost

5. Katero ime ustreza imenu Viktor?

- a) Bernard
- b) Zmago
- c) Zvonko

Dokončaj začetne stihe znanih ljudskih pesmi!

Tam doli za našo vasjo,

Od Celja do Žalca je ravno polje,

Jutri bo v Celovcu semenj,

Na tržnici

Gospodinja: Zadnjič ste mi prodali star fižol, se ni rad kuhal.
Branjevka: Je kateri ven skočil?
Gospodinja: Ne, to pa ne.
Branjevka: No, vidite, da se je rad kuhal.

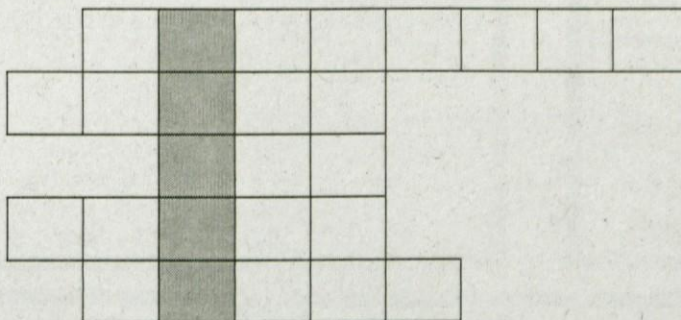
Na policiji

Policaj: Zakaj niste prinesli prstana na policijo, če ste ga res našli?
Zmikavt: Saj bi ga, pa je na njem lepo pisalo: "Do konca življenja tvoj."

V haremu

Šejk svojim ženam: Drage moje, konec je. Zaljubil sem se v drug haremu.

I. Pravilno rešena križanka vam bo v poudarjenem stolpcu pokazala, česa nam vedno manjka.

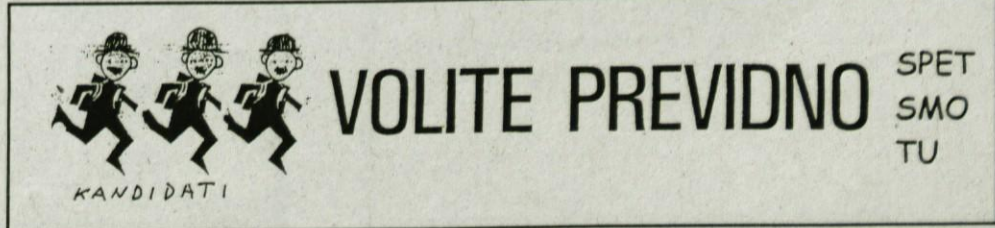
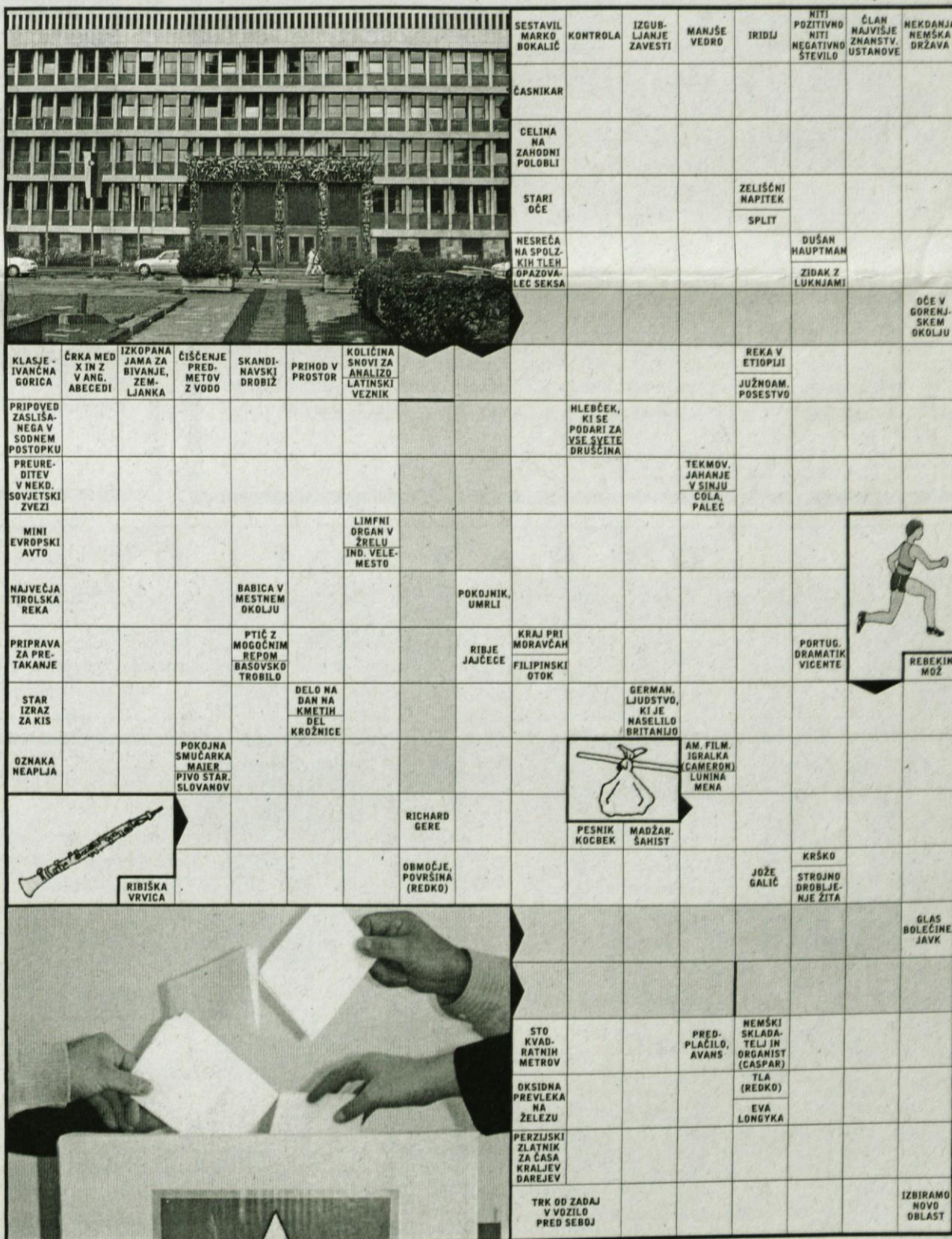
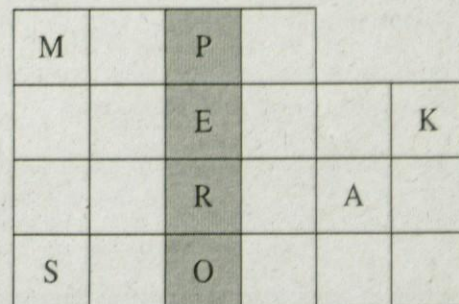

LAHKI KRIŽANKI Z GESLOM

VODORAVNO

- 1. advokat
- 2. pokrivalo
- 3. temni del dneva
- 4. domača žival
- 5. najvišji vladarski naslov

II. Šolske potrebščine vpišite v vodoravne vrste, tako kot zahteva vpisana beseda. V pomoč so vam še dodatne črke.

*Dolgost življenja našega je kratka.
Kaj znancev je zasula že lopata.
Odperte noč in dan so groba vrata,
al dneva ne pove nobena pratka.
(France Prešeren)*

Utrujen od krute bolezni nas je zapustil

LEOPOLD ADAMLJE

iz Radohove vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče, za darove in svete maše ter vsem, ki ste se prišli posloviti od njega in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se gospodu župniku, šentviškim pevcem in vaščanom za lep pogrebni obred.

Posebno zahvalo pa dolgujemo našim dobrim sosedom.

Njegovi domači

*Truplo tvoje v grobu mirno
naj počiva in raj nebeški
duša tvoja naj uživa.*

ZAHVALA

V 68. letu starosti je odšla k večnemu počitku draga teta

AMALIJA GODEC

iz Velikih Les 1

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala gospodu župniku s Krke in pogrebne-
mu zavodu Perpar ter pevskega zboru s Krke.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

*Mar res odšel si tja v neznano?
Kako si mogel, ko smo mi še tu?*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in atija

TONETA RUSA

iz Hrastovega Dola

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znancem in vsem gasilcem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na zadnji poti.

Posebna zahvala velja podjetju Calex iz Ljubljane, Iskra Baterije Zmaj iz Šentvida in Orodjarstvu Anton Zupančič iz Pristavice.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žena Nada, sinova Dejan in Gregor

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage,
dobre in skrbne mame

Marije Koželj,

roj. 7.7.1922, z Muljave

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče in vse potrebe cerkve.

Posebej hvala gospodu župniku Tonetu Humarju za tako lepo opravljen obred in pevcem za ganljivo zapete žalostinke, gospodu Jurčiču za izrečene besede, družini Perpar za opravljene pogrebne storitve, vsem sodelavcem KZ Stična, Kulturnemu društvu Muljava, Društvu upokojencev Ivančna Gorica in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žaluojača hčerka Darinka z družino ter brat in sestre z družinami.

*Dokler imaš mater, si otrok,
pa četudi te je srečal Abraham.
V duši sta še zmeraj jok
in otroška radost.
Ko izjočeš mater
z rdečim nageljnomo na krsti,
šele čutiš, šele doumeš, šele veš,
kaj je luč sveta.*

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je tiho zapustila naša draga mama, babica in prababica

FRANČIŠKA KEK

po domače Undrova mama iz Velikega Črneta 14

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno ustno in pisno sožalje, cvetje, sveče ter darove za dober namen. Lepa hvala vsem, ki ste jo obiskovali ob njeni bolezni, sočustvovali z nami in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Še posebej zahvala Majdi Globokar, ki jo je skoraj vsakodnevno obiskovala. Hvala tudi gospodu župniku Jožetu Kastelcu za lepo opravljen cerkveni obred, Mitju za lepe poslovilne besede in stiškem pevskega zboru za lepo odpete pesmi. Lepa hvala tudi Perparjevim za opravljene pogrebne storitve. Vsem, ki ste nam kakor koli pomagali, iskrena hvala.

Žaluojači : vsi njeni

O P R A V I Č I L O

Tudi v Klasju delamo napake, pa čeprav se trudimo, da bi jih bilo čim manj. Se pa zgodi, da nastane napaka prav tam, kjer bi se res ne smela zgoditi.

V zadnji številki Klasja sta bili v dveh zahvalah zamenjani sliki.

Vsem bralcem, še posebej pa prizadetim, se iskreno opravičujemo.

Zavedamo se, da je napako nemogoče v celoti popraviti, vendar pa zahvali s pravilnima slikama objavljamo še enkrat.

ZAHVALA

*Ko ti blede smrt oči zakrije
in v črni grob te polože,
ljubezen še iz groba kliče:
moji najdražji, ne pozabite me!*

Tiho, utrujena od krute bolezni, nas je zapustila naša draga

PAVLA ŠKRBE

z Grintovca pri Zagradcu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, cvetje, sveče, darovane svete maše ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala gospodu župniku Vinku Dragušu za lepo opravljen obred, vaškim pogrebem, gospodu Slavku Blatniku za poslovilne besede in zagraškim pevcem.

Posebna zahvala osebjem ZD Ivančna Gorica ter pogrebne-
mu zavodu Perpar.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše,
brez pomena zanje so razdalje, kraj
in čas.
(M. Kačič)*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

MARIJE KUTNAR, roj. ZUPANČIČ

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, tople besede, darovano cvetje, sveče ter spremstvo na zadnji poti.

Hvala šentviškim pevcem in gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred s sveto mašo.

Vsi njeni

CENIK OGLASOV

v občinskem glasilu KLASJE

Naklada 4.500 izvodov, najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Izdatek za oglas se šteje med materialne stroške.

KOMERCIALNI OGLAS

cela stran 96.000, polovica strani 60.200, četrtina strani 30.600, osmina strani 23.100, šestnajstina strani 13.300

Oglas na prvi strani je za polovico dražji, v več barvah za 100%. Na zadnji strani je dražji za eno četrtino, v več barvah za 50%. Vsaka naslednja objava oglasa je cenejša za 5 %, do največ 30 %.

ZAHVALE

Velikost cca 50 cm2 3.000 SIT.

Cene veljajo do konca leta 2000.

V cene ni vračunano oblikovanje in 19% DDV.

P.S. Za enkratno objavo oglasa ali zahvale plačate ob naročilu, za serijsko objavo pa sklenemo pogodbo.

SIVA STRAN

1901 — 1902 — 1903 —
1910 — *Ljudje z začetka* — 1904
1909 — *preteklega stoletja* — 1905
1908 — 1907 — 1906 —

V SPOMIN MAVROVEMU STRICU

Mavrov stric Alojz iz Malih Lipljen, ko je imel devetdeset let.

Mavrov stric, tako sem klical svojega sovaščana Mavrovega Lojza iz Malih Lipljen, odkar sem ga poznal. Poznal pa sem ga zelo dolgo - več kot pol stoletja. Čeprav sva pripadala dvema različnima generacijama, sva bila dobra prijatelja, še posebej zadnje desetletje, po smrti mojega očeta.

Družila naju je skupna skrb za usodo našega naroda in trud za čim bolj verno ohranitev spomina na njegovo preteklost.

Ob koncu tedna, ko je časovna stiska malo popustila, sem nešteto krat nameril svoj korak k Mavrovim, na koncu vasi. Stric Lojz me je že čakal v hiši za pečjo, če je bilo pozimi, ali na klopci pred hišo ob toplih dnevih. Če je menil, da je čas za rojstvo novega Klasja, me je že od daleč nagovoril: "So že izšle naše nove cajtenge?" Mavrov stric Lojz je bil namreč skriti sodelavec našega časnika in njegov ljubitelj. Mnoge zgodbe in domislice, ki sem jih objavil v našem časopisu ali kje drugje, so izhajale iz njegove pripovedi.

Sredi septembra, ko je narava že kazala prva znamenja jesenskega počitka, je ostala njegova klopa pred hišo prazna. Mavrov stric Lojz se je poslovil od življenja v visoki starosti devetdesetih let. Z njim je ugasnil do zadnjih dni živ spomin na stare čase, o katerih je znal tako zanimivo pripovedovati. Velika Lojzova želja do življenja je bila končno premagana.

Dragi Mavrov stric! Živeli ste dolgo, celih devet desetletij. Vendar se mi zdi, da ste prezgodaj odšli od nas. Tako prijetno se je bilo pogovarjati z vami in veliko bi vas še rad vprašal.

O, hudi čas, kam tako tako hitiš?

Leopold Sever

PREGOVOR O ZDRAVJU

Zdrav berač je bolj srečen kot bolan kralj.

Tule bi morala biti Klasjeva pratika občinskih svetnikov, pa je ni. Urednik AA mi je dejal, da sem svetnike pregrdo narisal. "To so sami lepi ljudje, ti pa jih rišeš take kot parkeljne." "Pa nič," sem rekel - in pratika je šla po gobe. Sicer pa pratike izhajajo bolj okoli novega leta.

LS

GOVORI SE...

V Livarni v Ivančni Gorici so 23. 9. precej glasno praznovali Dan livarja. Ta dan krajani Ivančne Gorice praznujejo vsak dan, zato se govori, da bodo prav na Dan livarja vsaj prvi sosede odšli za spremembo dihat gorski zrak. Livarna bi mogoče prispevala za nočitev v hotelu Martuljek?

MALI OGLAS

Za primerno plačilo iščemo gospo za varstvo enoletne deklice na našem domu v Ivančni Gorici od oktobra dalje. Pokličite nas na tel.: 01 7878 615 ali 041 211 139.

ETNOLOŠKA UGANKA

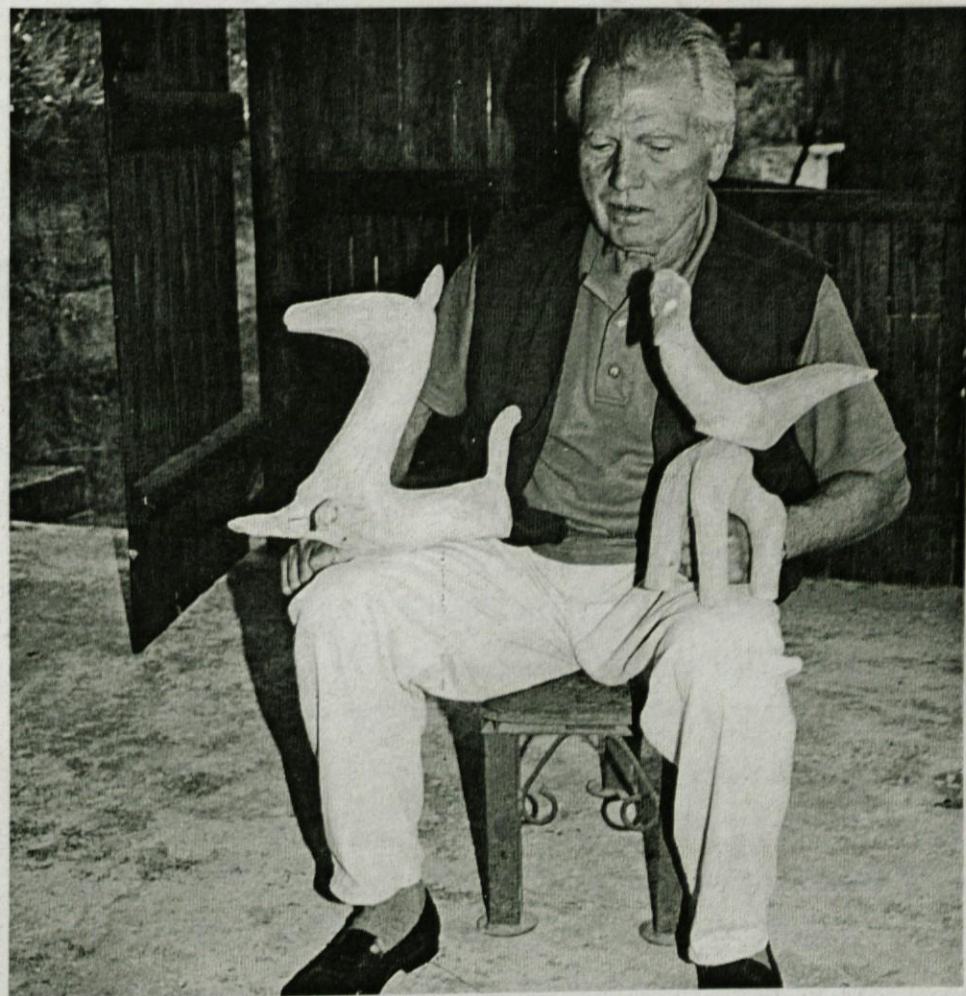
Naš narodopisni natečaj teče, kot bi bil z maslom namazan. Pridni sodelavci s šentviškega konca, iz Ivančne Gorice in Suhe krajine mi sporočajo imena predmetov in njihovo rabo v minulih časih. Jaz se srčno veselim snidenja z njimi okoli božiča, ko bomo že praznično razpoloženi. Bodite pridni še naprej. Nasvidenje.

Danes je na podobi malo manj znan pripomoček naših gospodinj. Uporabljale so ga zlasti v jeseni in spomladi. Kaj bi neki tole bilo?

LS

V SODELOVANJU Z NARAVO

Amaterski rezbar Jože Naglič iz Čagošč pri Temenici. V rokah ima dva rezbarska izdelka. Oba predstavljata živali.

"Hodil po zemlji "SEVERNA"

sem naši ..."

STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

ZA DOBRO VOLJO

KAKO SO "BABE" KORUZO VARVALE

Nihče ne ve povedati, s čim so se tisto leto vaščani bogu tako prikupili, da jim je dal ravno prav sonca in moče in je polje jako dobro kazalo. Kmetje so se bali za dober pridelek, zato so gospodinje pri večerni molitvi pogosto dodajale še prošnjo za božje varstvo njihovega polja. Najbrž je bila molitev premalo goreča, ali pa so pri naštevanju nevarnosti pozabile omeniti divje prašiče. Ravno te živali pa so tisto leto močno udarile po koruzi. Prvi je škodo opazil Puhov Lojzl in postavil na svojo njivo sedem stražil. Mrki možje z obrabljenimi klobuki in narisanimi mustačami pod nosom so mrko gledali proti gozdu, od koder bi imela priti svinjska svojat. Zgledu so množično sledili tudi drugi gospodarji v vasi. Le Lužarjeva mati je bila vsa obupana, kje naj dobi dovolj obnošenih moških oblačil. Lužarica je bila namreč že pred leti ovdovela in od takrat so živele pri hiši same ženske. "Nič, bom pa babe

naredila," se je odločila v stiski in postavila v koruzo ženska strašila v dolgih krilih in z rutami na glavah. In glejte, kaj se je zgodilo: od tistega časa je ostala Lužarjeva koruza nedotaknjena. Na drugih njivah z moškimi natlačenci pa je bilo tako, kot bi se tam pasli turški konji.

Vse je hodilo gledat to čudo in ugibat, kaj je odvrnilo škodljivce. Eni so trdili, da so divjad odganjala v vetru frfotajoča ženska krila, drugi pa so vse skupaj pripisovali golemu naključju. Modrovanje je zaključil Glažarjev Fronc, ki je vselej pravo zadel. "I, kaj boste gruntali, stvar je jasna: toliko žensk je bilo skupaj, pa vse tiho. To se je še divjim prašičem zdelo sumljivo, in so jo pocvinali."

Bodi tako ali drugače. Natlačene punce Lužarjeve matere so dokazale, da so ženske boljše strašila od moških. To moramo priznati - radi ali ne.

LS

XXX.

REKORD -

TRTA Z NAJVEČ GROZDJA

Bogdan Laznik iz Ivančne Gorice ima na Studencu trgovino z mešanim blagom. Pred lokalom je pred dvema desetletjema posadil vinsko trto. Zvrst se imenuje Bakhus. Rastlina se je letos še posebej izkazala s številnimi grozdi. Vzeli smo si čas in jih prešteli. Naj smo se še tako trudili, vedno smo jih dobili nekaj več kot 1000, recimo 1050. To je za eno rastlino zagotovo rekordna številka. Bogdan ima rastlino najrajši zaradi sence, ki jo daje pred njegovo štacuno. Pa tudi pogled na bogastvo plodov ni karsibodi. Čestitke lastniku in trti. Slednja gotovo še ni rekla zadnje besede. Lastnik tudi ne.

LS

OBLAČENJE V RIMSKI DOBI

Obleka naredi človeka, pravi pregovor. Ta je veljal tudi v rimskem času. Obleka ljudi polepša, pogrša, pogreje in skriva tisto, česar ne želimo kazati vsakomur. Hkrati je bila obleka že od davnih časov tudi statusni simbol.

V starem Rimu je bilo najimenitnejše oblačilo toga. Nosili so jo vsi, ki so v rimski družbi kaj pomenili. Toga je bil primerno širok, tudi do pet metrov dolg pas tkanine, pretežno volna in svila, ki so jo ovijali okoli telesa na zelo različne načine. Ovijanje in gubanje toge je bilo tako raznoliko, da tudi v večji skupini niti dva "togarja" nista bila povsem enaka. Oblačilna pestrost toge se je še povečala, ko so pričeli tem oblačilom dodajati še barvne obšitke, različne vzorce in lepe sponse. Slednje so bile v okras, hkrati pa so preprečevale odvijanje oblačila. Pod togo so Rimljani nosili še slikovito tuniko. Domiselno ovijanje tega oblačila je bilo vsaj toliko zahtevno, kot je zavezovanje današnje kravate. Če imate doma primeren kos blaga, lahko poskusite, pa boste videli, kako je to hecno.

LS

Med dokazi, da so tudi pri nas živeli imenitniki, ki so nosili toge, je tudi znameniti "zlati Emonec". Našli so ga med rimskimi izkopaninami blizu današnjega Kongresnega trga. Verjetno je nekoč stal na pokopališču ali pa v kaki javni ustanovi. Na sebi ima pozlačeno, bogato nagubano in prepasano togo. Prav gotovo so se ob svečanih prilikah v toge zavijali tudi naši Acervani in sosednji Latobičani iz Trebnjega.

Sveti Matija z glavnega oltarja cerkve v Spodnji Dragi je živel v rimski državi v Jezusovih časih, zato ima tudi rimski "gvant". Nad dolgorokavno tunikasto haljo ima ovito krajšo togo. Nekateri ji rečejo kar plašč. Sveti Matija je bil Jezusov učenec, ki so ga kooptirali med apostole po smrti izdajalskega Juda Iskariota. Umetniki ga prikazujejo s sekiro, ker je bil s tem orodjem obglavljen.

